

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 7 juli 2020, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 16.30 uur

Aanwezig zijn:

- drs. L.A. de Lange, voorzitter;
- mr. drs. R.J.A. Beerepoot, mevrouw mr. M.M. Bellekom-Vogels, R. Bloemendaal, ir. B. Boon, ir. I.J.J. Borm, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, L.N.M. van Doeveren MSc, drs. R. Everard, mevrouw drs. M.W. Gout-van Sinderen, drs. H.J.M. Hendrickx, ir. L.W. Koetsier, B.G.J. Menken, mevrouw G.C. Mulder-Jense, H.W. Mulder, J.G.C. van Noort, B.G. Paulides, ing. P. Ronke, ing. A.J.L. van Sloten, mevrouw drs. W.M. Weekhout, F.G. Weyn RA, leden van de raad;
- mevrouw C. Klaver-Bouman, mevrouw drs. A.J.M. de Ridder, drs. H.G. Schokker, C.J.M.W. Wassenaar, mevrouw mr. I. Zweerts de Jong, wethouders;
- drs. J. Kleinhesselink, raadsgriffier, mevrouw N. Keltjens, plv. raadsgriffier
Afwezig: mevrouw B.D.A. Hagen

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij open ik de vergadering van de gemeenteraad van Wassenaar op 7 juli 2020 en vandaag komen we specifiek bij elkaar, ook al wat vroeger op de dinsdag, om de kadernota met elkaar te gaan bespreken en bij die kadernota is ook als onderdeel een bijlage, de zogenaamde midterm review, de stand van zaken na twee jaar en daarbij ook nog de laatste brief, zoals de raad gevraagd heeft, rondom scenario's in het kader van de coronacrisis. Dat is het belangrijkste onderdeel dat we vandaag te bespreken hebben. Ik heb een bericht gekregen dat de heer Van Sloten wat later is, hij heeft ook gevraagd of bij de volgorde van de sprekers, want we volgen de vaste begrotingsvolgorde vandaag, dat is ook niet vreemd bij de kadernota, die heeft dezelfde status, hij als laatste zou mogen. Met uw goedvinden wil ik dat maar inwilligen. De heer Van Sloten volgt deze vergadering wel ergens anders, maar hij heeft volgens mij wat oppaszaken te regelen. Verder heb ik geen berichten van verhindering gehad, maar moet ik wel constateren dat mevrouw Hagen er niet is en ik de heer Hendrickx nog niet heb gezien. Ik ga er wel van uit dat de heer Hendrickx er wel gewoon zal zijn en ik denk dat we ervan kunnen uitgaan dat mevrouw Hagen deze vergadering niet zal bijwonen en dat maakt het mogelijk om de heer Koetsier in ieder geval te laten toetreden tot de ring, met uw welbevinden, en misschien is het handig dat u gewoon plaatsneemt naast het CDA, dan is het vak CDA gewoon gevuld en dan durf ik er wel op te gokken dat, als de heer Van Sloten binnenkomt, hij op de plaats van mevrouw Hagen kan plaatsnemen. We houden de plaats van de heer Hendrickx nog maar even open want ik ga ervan uit dat hij straks binnenkomt. Dan kijk ik, zijn er vanuit de raad nog mededelingen? Dat is niet het geval. Zijn er nog mededelingen vanuit het college? Ook dat is niet het geval. Welkom college overigens, ik zie een heel vak vol met een diepe doorkijk. Ik heb gelukkig nog scherpe ogen, ik zie zelfs de laatste wethouder zitten, heel goed.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda en dat is altijd een belangrijk punt want dat regelt de orde van de rest van de dag en daarbij is afgesproken om een eerste termijn te hebben, waarbij een volgorde is gegeven naar het aantal zetels in deze raad en daarbij is afgesproken maximaal vijf minuten per fractie plus één extra minuut per extra raadszetel en voor de tweede termijn is het voorstel vier minuten per fractie en één extra minuut per extra raadszetel. Dat leidt dan tot een volgende verdeling. Hart voor Wassenaar vijf minuten, de VVD tien minuten, DLW vijf minuten, Lokaal Wassenaar! zeven minuten, GroenLinks vijf minuten, het CDA zeven minuten, de PvdA vijf minuten, D66 zes minuten, DITdus! vijf minuten en de Fractie Mulder zes minuten. Het college krijgt daar eenzelfde verhouding van en die krijgt in totaal 45 minuten. Nu ziet u een noviteit in deze raadzaal die toch al best eerbiedwaardig oud is, we gaan geen bingo spelen zeg ik ter geruststelling, er valt niets te winnen, maar de spreektijden worden bijgehouden, zodat u ook als steuntje gewoon de spreektijden ziet. De griffier gaat zorgen dat dit in goede banen wordt geleid. Kunt u zich vinden in het voorstel over de spreektijden? Daarbij is afgesproken dat er in de eerste termijn van de raad geen interrupties zullen plaatsvinden. Ik kan me bij de termijn aan de zijde van het college wel voorstellen dat u wat verhelderende vragen of opmerkingen hebt en die mogelijkheid is er natuurlijk wel. Verder stel ik voor dat we na de eerste termijn van de raad schorsen, dat is om ongeveer 17.30 uur en dan hebben we gezorgd dat er eten is. Er is inmiddels een minutieus plan opgemaakt, zodat voor elke fractie coronaproof gegeten kan worden in De Paauw en wat zijn we toch blij dat we De Paauw hebben en dat we allemaal plek hebben om dat netjes te kunnen organiseren. Verder zou ik ook nog willen benadrukken dat het goed is om tijdens de schorsingen ook weer de zaal te verlaten aangezien het thuis ook zo'n vreemd beeld oplevert

dat we nu keurig op 1,5 meter van elkaar zitten en we toch weer in kluitjesvoetbal gaan als we geschorst zijn, dat gebeurt zomaar als vanzelf. Het lijkt me toch heel goed als we proberen dat zoveel mogelijk te voorkomen. Kunnen wij hier de spreektijden en de agenda zoals die is voorgesteld vaststellen? Dat is het geval, dan stellen we die hierbij vast.

3. Spreekrecht

De **voorzitter**: Er hebben zich geen mensen aangemeld om in te spreken.

4. Bekrachtiging geheimhouding

De **voorzitter**: Dan kom ik bij agendapunt 4, Bekrachtiging van de geheimhouding, een besluit in een tweetal besluiten. Wenst iemand daar nog stemming over of kunnen we daarmee akkoord gaan? Dat is het geval, hierbij besloten.

5. Kadernota 2021-2024

5.a Midterm review

5.b Informatiebrief 071 "Financiële en Maatschappelijke Impact Corona"

5.c Ingediende moties

De **voorzitter**: Ja, en toen dacht ik toch echt dat de heer Hendrickx inmiddels binnen was, maar dat is niet het geval. Die voegen we in op het moment dat hij wel binnenkomt. Dan zijn we namelijk bij de behandeling van de Kadernota 2021-2024 en komen we bij de eerste termijn van de raad en geef ik het woord aan de heer Van Doevert namens de VVD-fractie.

De heer **Van Doevert**: Heel veel dank voorzitter. Het is wel een mooie traditie dat de grootste oppositiepartij, de tweede partij van Wassenaar hier, ondanks met één zetel vertegenwoordigd gewoon het woord voert, maar bij gebrek aan aanwezigheid zal ik beginnen. Het is vandaag wel een belangrijk debat, misschien wel het belangrijkste debat sinds de presentatie van het coalitieakkoord 'Zelfstandig en verantwoordelijk'. Niet een debat over procedures of regels, over punten of komma's, over ditjes of datjes, maar een debat waarin we vooral de stand opmaken van wat we de afgelopen twee jaar hebben bereikt en wat we tot de verkiezingen nog willen doen, dan mag Wassenaar het zeggen. De hamvraag is nu of we ons zelfstandig en verantwoordelijk hebben gedragen, zijn op de belangrijkste prioriteiten nu meters gemaakt, wat ziet de Wassenaar van het gevoerde beleid in 2022? We zitten hier tenslotte niet voor onszelf, maar omdat we de ambitie hebben om Wassenaar verder te brengen. Om te beginnen met het eerste woord uit het coalitieakkoord, 'zelfstandig'. Onze inwoners zullen zich in ieder geval geen zorgen meer maken over de zelfstandigheid, met de komst van onze nieuwe burgemeester is het grootste item van de vorige verkiezingen eigenlijk als sneeuw voor de zon verdwenen. Niet geruisloos, maar het nodige werk is verzet met belangrijke besluiten zoals ook aangegeven in de midterm review en voldoende rust en stabiliteit binnen en buiten de raad hebben deze belofte waargemaakt. Inmiddels heeft iedereen begrepen dat we weer een zelfstandig ambtenarenapparaat krijgen, een langgekoesterde wens die we eigenlijk met zijn allen denk ik sluimerend altijd hebben gehad en ook goed nieuws voor de vele clubs, verenigingen en belangengroepen die willen schakelen met 'eigen ambtenaren'. Daarnaast hebben, zoals we allemaal weten, veel Wassenaarders belangstelling voor de financiën en ongeacht het verhaal dat wordt verteld met de genomen bezuinigingen en geen incidentele greep uit de gemeentekas, is de begroting ook in moeilijke tijden op orde. Het is een compliment voor het college dat we, in tegenstelling tot veel gemeenten, überhaupt een kadernota op de mat hebben liggen. Als VVD hebben we ook altijd gezegd dat er met een sluitende begroting ook ruimte is voor nieuwe investeringen, investeringen in Wassenaarders, bijvoorbeeld in een nieuwe sporthal bij De Kieviten en een gymzaal bij de Burmanlaan. Voor de verkiezingen moet die er staan, die prioriteiten liggen goed op schema voor alle sporters en coaches van jong en oud en dat geldt ook voor het centrum. Met het nieuwe beeldkwaliteitsplan krijgt ons kloppend hart een forse verbetering, waardoor het centrum aantrekkelijk is voor de ondernemers op of rond de Langstraat, maar natuurlijk ook voor alle Wassenaarders die daar op het terras zitten, boodschappen doen of een ijsje halen. Dat was een belangrijke wens bij de formatie en natuurlijk maken met de kadernota graag het geld vrij om dat nog... (geluid valt weg) Als we kijken naar de andere grote opgaven uit het coalitieakkoord, dan praat ik over de WODV, de sporthal, het centrum, de Warenar, De Paauw en afvalinzameling. (geluid valt weg), maar we kunnen deze investeringen wel mooi accorderen omdat we ons hebben uitgesproken over hoe we verder willen met de toekomst van De Paauw, niet een raadhuis om commercieel te verhuren door er belastinggeld in te steken, maar een raadhuis dat zijn maatschappelijke en historische functie als bestuurscentrum terugkrijgt en dat geldt ook voor de Warenar. Daar zijn stappen gezet en ik vraag aan de wethouder hoe ze denkt dat verder te trekken, maar er zijn goede stappen gezet. Ten slotte afvalverwerking, ons laatste grote project. Dat is een

thema dat veel mensen in mijn fractie bezighoudt, waar we hier ook het nodige over hebben gewisseld, al dan niet in motieverband. We hopen de stip op de horizon voor brede nascheiding in 2022 te realiseren en we hebben eindelijk boven tafel dat Avalex in deze vorm gewoon ontzettend duur is en daar zullen we deze raadsperiode nog verder mee moeten. Voorzitter, als we De Paauw, de Warenar, afvalinzameling, de WODV, de sporthal en het centrum kunnen opknappen en op de mat leggen, dan hebben we ook beslissingen en besluiten genomen waar Wassenaarders nog tientallen jaren plezier van kunnen hebben. Laten we die grote projecten vooral afmaken en kijken waar we nog het nodige werk willen verzetten en daar wil ik natuurlijk vanuit de VVD-fractie wel een voorzet voor doen want daar hebben we wel een aantal ideeën bij. Je kunt immers alleen een richting geven als je zelf weet waar je naartoe wilt. Voorzitter, dat begint met het Sociaal Domein. Veel Wassenaarders, door alle politieke kleuren heen, zijn actief bij sportclubs, buurtverenigingen en maatschappelijke organisaties. Daar kunnen we trots op zijn en de sociale structuur is groot. Uitgangspunt bij het coalitieakkoord was om te komen tot meer samenwerking en coördinatie. Daar was € 200.000,00 voor beschikbaar, hoe is dat geld uitgegeven, wat gaan we hier nog op bereiken en dat geldt natuurlijk ook vooral voor het grootste probleem, de Jeugdzorg. De kadernota maakt goed inzichtelijk hoe kwetsbaar we zijn met deze forse overschrijdingen, geen louter Wassenaars probleem, dat erken ik, maar wel iets wat we al jaren zien aankomen en wat we al elk jaar hebben. De reserve Sociaal Domein is een keer leeg, we hebben nu een actieplan, inmiddels een tweede actieplan, hoe gaan we nog deze raadsperiode tot realistische cijfers, besparingen en targets komen? Dat is echt wel een hamvraag die we nog hebben. Dan over de Wassenaarse buitenruimte. Het centrum knappen we op en ook op langselepende kwesties zoals de groene parkeerplaats bij Museum Voorlinden en Ivice zijn goede meters gemaakt, misschien geen coalitieakkoord, maar wel grote opdrachten die we deze periode gaan oplossen. Voor het verkeer zijn er stappen gezet, er is een gedurfd plan voor de N44 dat ook innovatief is en een kans verdient om te worden besproken, maar ik vraag wel aan de wethouder: als het verkeersonderzoek is afgerond, wat gaan we dan nog binnen Wassenaar realiseren, hoe staat het met de ontsluiting van de Buurtweg, is het niet een optie om ook de Katwijkseweg van de provincie over te nemen, zodat we aan die kant het verkeer zelf beter kunnen reguleren? Met het opknappen van het strand, het centrum en de gemeentewerf gaan we ook nog een paar toonaangevende locaties ontwikkelen. Het plan voor de haven is door geldgebrek wat achteropgeraakt, maar zouden we graag via een motie een impuls geven. Datzelfde geldt voor het strand, het is een prachtig strand, een visitekaartje naast het centrum, maar verdient ook te worden opgeknapt voor de vele inwoners die daar graag komen. Tot slot het groene karakter. Wassenaar mag niet verrommelen en het is goed dat het groenbeheer en de bezuinigingen daarop zijn teruggedraaid. Bij die mooie buitenruimte hoort natuurlijk ook woningbouw, woningbouw om niet te vergrijzen. We vergrijzen sneller dan om ons heen en scholen, verenigingen, maar ook vrijwilligerswerk staan daarmee onder druk en wij maken ons het meest zorgen over de middengroepen, starters, gezinnen, stellen, mensen van een- tot tweemaal modaal. De politieagent, de beginnende architect, de stelletjes zonder de kinderen, al die mensen kunnen niet terecht in sociale woningbouw, maar ook niet in onze Wassenaarse woningmarkt en die mensen willen we wel behouden. Daarom zien we graag dat de locaties Den Deijl, de gemeentewerf en Kerkehout maximaal worden ontwikkeld en we zetten in ieder geval op Den Deijl vol in op het bedienen van de middengroepen, die mensen moeten we vasthouden. Is het college het met ons eens dat daar nog meer tempo kan worden gemaakt? Het O&O-gebouw, het ANWB-gebouw en het Van Polanenpark zijn voorzien, hoe gaan we de resterende locaties nog vlottrekken? Voorzitter, dan een ambitie die we nog hadden als deregulering. Er zou een dereguleringsnota komen, de Welstandscommissie en de kapvergunning zouden worden beperkt dan wel geschrapt. Wanneer gaan we daar nog meters op maken? Het staat op de planning, maar dat is iets waar we nog reikhalzend naar uitkijken. Tot slot een laatste woord over duurzaamheid. Laten we alsjeblieft kijken dat we geen grootschalige participatietransitie Warmtevisies hebben, ik denk dat de gemiddelde Wassenaar niet meer weet waar ik het nu over heb. Laten we alsjeblieft kijken wat we nog concreet op de mat kunnen leggers in plaats van theoretische discussies over wind- en zonne-energie, participatietrajecten, overlegcircuits en ik steun daarom ook het voorstel om te kijken naar de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed, realistisch en haalbaar met dit ambtelijke apparaat kijken wat we nog op de mat kunnen leggen. Voorzitter, tot slot. Toen ik op 3 juli het coalitieakkoord 'Wassenaar zelfstandig' mocht presenteren, had ik niet kunnen vermoeden hoe snel de tijd zou kunnen gaan met een nieuw team, hoewel de avonden soms lang duren, geeft het raads- werk ook veel plezier en voldoening. Natuurlijk ging niet alles vlekkeloos, natuurlijk komen er uitdagingen bij, bijvoorbeeld de gemeentelijke aanpak van de COVID-19-crisis of de precariobelasting die we toch maar mooi hebben weggewerkt. Je zou bijna vergeten dat we die uitdagingen ook hadden. We zijn met elkaar een behoorlijk eind op de goede weg en met focus, een aantal dossiers dat nog moet worden vlot getrokken, kunnen we nog meters maken, zodat we in 2022 voldoende op de mat hebben gelegd en met de woningbouw, het strand, de haven en deregulering geef ik daarvoor een aanzet, naast die grote projecten. Voor de Wassenaarders die geen raadsvergaderingen

volgen, maar wel politici verdienen die bouwen aan een gewoon bijzonder dorp tot 2022 is het voor ons goed en kunnen we hiermee uit de voeten. Dan mag de kiezer het weer zeggen. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Van Doeveren, dank u wel voor uw inbreng. U verwees naar twee moties, dient u die hierbij ook in? Oké, dan zijn er twee moties ingediend en dat is een motie over de haven en een motie over het strand. Oké, dan maken die nu deel uit van de beraadslaging. Voor een ieder die deze beraadslagingen volgt, ze zijn inmiddels ook te volgen in iBabs, zodat u kennis kunt nemen van de moties. De moties zijn door meerdere partijen ingediend, het is misschien goed om dat nog even te vermelden.

De heer **Van Doeveren**: De motie over de haven is volgens mij mede ingediend door de heer Weyn en de heer Bloemendaal en de motie over het strand mede door de heer Everard en de heer Bloemendaal. Daarnaast wordt iedereen natuurlijk uitgenodigd om mee te tekenen.

De **voorzitter**: Oké, ja dat klopt. Prima, dan maken ze hiermee onderdeel uit van de beraadslagingen. Het zijn de eerste twee moties, dan is het voor iedereen te volgen, dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Paulides namens van de fractie Democraten Liberaal Wassenaar.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Sprek tijden doen eigenlijk geen recht aan het belang van de kadernota en misschien moet ik zelfs mijn bijdrage over de eerste en de tweede termijn verdelen, maar we gaan het zien. Vanmiddag is helaas weer een extra lange vergadering en wij denken eigenlijk dat het een zinloze vergadering is omdat de kadernota in beton is gegoten. Er zijn geen keuzes, terwijl de kadernota de start moet zijn van de planning-en-controlcyclus. Het woord 'kader' houdt in dat er kaders worden gegeven en een kadernota vormt ook de basis voor de programmabegroting omdat de gemeenteraad de financiële kaders, de piketpaaltjes of noem dit het budgetrecht, vaststelt. In de begroting wordt van de puzzelstukjes uit de kadernota een sluitende meerjarenbegroting gemaakt en nu liggen alle keuzes al vast, we gaan weer te horen krijgen 'dat hebt u besloten bij de kadernota' of er wordt gezegd 'dat hebt u besloten bij de begroting' omdat de investeringen in de tekst genoemd werden, zonder dat er een reserve of een voorziening voor werd gesteld en dan is de kadernota in feite de begroting. Het heeft wel één voordeel, het maakt de begrotingsraad overbodig. Op pagina 19 worden onder het kopje 'Investeringen kapitaallasten' in totaal voor € 18 miljoen aan impliciete besluiten opgevoerd, er wordt niets gezegd over het IHP en de Groene Zone wordt volledig door anderen gefinancierd. Vervanging van wegen en kunstwerken, de Hofcampbrug wordt genoemd, zit niet in het normale meerjarenonderhoudsplan en zo kun je een begroting wel sluitend krijgen door voor geen van deze voorgenomen investeringen een reserve of een voorziening op te nemen. Sommige investeringen worden impliciet genoemd, maar de lasten worden pas opgenomen in de jaarschijf 2024. Inmiddels hebben we het wel over € 40 miljoen aan verborgen investeringen en met het IHP erbij hebben we het over bijna € 65 miljoen; wie dan leeft, die dan zorgt. Wij staan voor flinke opgaven, de energietransitie, de herstructurering van de gemeentelijke organisatie, maar ook de toegenomen taken, de vermindering van de rijksbijdrage en de wegval van de precariobelasting zorgen voor druk op de begroting. De gemeente zou scherpe keuzes moeten maken om de kosten te verlagen in plaats van te kiezen voor lastenverhoging. Het is belangrijker dan ooit dat de reële en structurele inkomsten en uitgaven met elkaar in evenwicht zijn. Wassenaar streeft naar een goede hulp voor iedereen en daarom is een taakstelling op de Jeugdzorg nauwelijks haalbaar. Op Jeugdzorg wordt een taakstelling gezet, de klassieke strategie passend bij het coalitieakkoord, maar niet inhoudelijk gedreven. Besparingen op Jeugdzorg inzetten op landelijke compensatie is niet realistisch, er hoort wel een onderbouwing aan ten grondslag te liggen en vandaar dat we graag die onderbouwing ontvangen. De taakstelling vastgoed met als doel de beheerskosten te verlagen door het afstoten van het vastgoed wordt genoemd en daar zouden we ook graag een onderbouwing vinden in plaats van dit als doel te noemen. De opbrengst van de verkoop van het gemeentelijk onroerend goed storten in de reserve Grote projecten is ook zoiets, welke onderbouwing ligt daaraan ten grondslag en waarom zou je dat nu al moeten beslissen? De coronacrisis komt aan de orde in informatiebrief 71, maar die brief zegt helaas niets over de maatregelen en de gevolgen voor de gemeente en onze ondernemers/inwoners. Ook de kadernota gaat niet in op de financiële gevolgen van de coronacrisis en er is nog veel onzeker. Naast de focus op volksgezondheid, verschuift de aard van de crisis meer en meer naar sociaal-maatschappelijke aard, zoals bestaanszekerheid, werk en economie. Op deze onderdelen ligt een belangrijke taak voor de gemeente. Deze ontwikkelingen hebben een negatief financieel effect op de begroting en DLW heeft behoefte aan de bekende vinger aan de pols, een kwartaalrapportage die laat zien hoe het gaat met het beleid en of de nieuwe plannen nog haalbaar zijn. Kan het bestuur dan ingrijpen als dat nodig is? Nieuwe afwegingen en andere keuzes zijn echt onvermijdelijk om te komen tot een duurzaam financieel perspectief en daarom is de fractie van DLW verheugd te constateren dat de burgemeester eindelijk de suggestie heeft opgepakt waar wij al jaren om gevraagd hebben, de takendiscussie, een analyse van wettelijke en niet-wettelijke

taken. Uit die takendiscussie kunnen duidelijke keuzes volgen voor de toekomst met directe gevolgen voor de begroting. Vandaar dat ik daar bij de behandeling van deze nota niet verder op wil ingaan. Een aanzienlijk deel van onze middelen zetten wij in, al dan niet verplicht door wet- en regelgeving in regionaal verband. DLW zou in de komende periode nadrukkelijker de effectiviteit van de verschillende regionale samenwerkingsverbanden en Gemeenschappelijke Regelingen willen beoordelen in relatie tot onze opgaven en beschikbaar gestelde middelen. Wordt geleverd wat is afgesproken en leidt dit tot de gewenste resultaten of moet er bijgestuurd worden op minder middelen beschikbaar stellen of moet de samenwerking op een andere wijze vormgegeven worden? In dit verband is het jammer dat wij de grip op Avalex een beetje verloren zijn en dat dit inmiddels ook weer een tragische kostenverhoging tot gevolg heeft. Nu is er ook het voorstel om de ozb te verhogen om financieel gezond te blijven, maar je kunt als gemeente ook aan andere knoppen draaien, je kunt je eigen organisatie efficiënter en effectiever maken in plaats van daar steeds maar meer geld aan uit te geven, je kunt minder investeren of je kunt bezuinigen. Er is in deze kadernota geen keuzemogelijkheid. In het collegeprogramma staat dat de lasten voor de inwoners niet zouden stijgen en dat nu wel doen is kiezersbedrog. De kadernota geeft aan dat...

(Er klinkt een eindteken)

De heer **Paulides**: Mag ik doorgaan?

De **voorzitter**: De heer Paulides, hij is geheel subtiel ingesteld zoals u hoorde. Wilt u afronden?

De heer **Paulides**: Nee, eigenlijk nog niet.

De **voorzitter**: We hebben net een agenda en spreektijden vastgesteld. U hebt in uw inbreng ook aangegeven het misschien over twee termijnen te verdelen omdat u zelf al voorvoelde dat u meer tijd nodig zou hebben. Volgens mij hebben we afgesproken dat we ons aan de afgesproken regels houden, dat geldt voor iedereen in Wassenaar en ook voor onszelf. Ik dank u wel. De heer Hendrickx is net binnen, zal ik u nog even de tijd gunnen om rustig te antichambren en in de vergadering te komen? Dan geef ik namelijk graag het woord aan de heer Weyn namens Lokaal Wassenaar!

De heer Weyn: Ja, dank u voorzitter. Allereerst dank aan de wethouders en de medewerkers dat er überhaupt een midterm review en een kadernota zijn. Veel gemeenten hebben afgezien van een kadernota en we zien (geluid ontbreekt) beginnen met de midterm review. Er is goede voortgang gemaakt op belangrijke punten uit het coalitieakkoord, denk aan de sporthal, de gymzaal, de zelfstandigheid van Wassenaar en inderdaad de kroonbenoemde burgemeester. Er is nog wel een aantal zaken waar meters moeten worden gemaakt voordat we zaken als verkeer, achterstallig onderhoud, de Warenar en de woningbouw kunnen afsluiten. Wij vertrouwen (geluid ontbreekt) ingaan op de kadernota als zodanig. Er is het beeld van een sluitende begroting in de jaren na 2021, maar bij de opties is onzes inziens enigszins sprake van wishful thinking wat betreft compensatie van de landelijke overheid. Wij beseffen echter ook dat we in de huidige omstandigheden gewoonweg veel nog niet weten en dat deze onzekerheid een realiteit is die we helaas moeten accepteren. Een meevaller is voorsnog de uitkomst van de meicirculaire van 23 juni 2020. We zien de kadernota dan ook als een eerste voorzet, waarna we scherp aan de wind moeten gaan zeilen om naar de begroting te komen. Er zijn echter ook bedreigingen die niet nieuw of onverwacht zijn, zoals de precariobelasting, het Gemeentefonds, Avalex, de kosten van Jeugdzorg en de toekomst van de werkorganisatie. Deze bedreigingen worden naar onze mening soms erg boekhoudkundig geadresseerd, hoe krijgen we een sluitend plaatje. Dat mag je natuurlijk ook van een kadernota verwachten, maar we zouden in de begroting en toekomstige kadernota's graag een wat meer holistische benadering zien. De negatieve trend is structureel, het is daarom van belang na te denken over aan welke knoppen we moeten gaan draaien en dat zijn er niet zoveel, meer inkomsten, minder uitgaven, een combinatie of gewoon interen op je vermogen. De impact van de coronacrisis is tot nu toe relatief beperkt, althans in financiële zin, maar het is nog volstrekt onduidelijk hoe het steen-in-de-vijvereffect zal zijn door corona naast de in de voorjaarsnota al geïdentificeerde € 200.000,00 structureel per jaar. Ten aanzien van de precariobelasting zijn we blij dat er nu een harde toezegging van Dunea en Liander is om dit te compenseren in de tarieven, maar dit doet niets af aan het inkomstenprobleem van de gemeente, zelfs de extra ozb die we hebben geïntroduceerd dekt de teruggang van € 1,8 miljoen niet. We hebben een aantal vragen over de paragraaf Autonome ontwikkelingen. Worden de kosten van onderzoek PFAS Riool uit de huidige riooldekking gedekt of is hiervoor een tariefverhoging nodig? Indien er geen verhoging nodig is, hoeveel ruimte zit er dan nog in de huidige tarieven daar deze kostendekkend zouden moeten zijn en wat is de achtergrond van de sterk gestegen kosten van het beheer van het vastgoed? Deze komen voort uit een actualisering van het beheerplan en de vraag is waarom deze zoveel hoger zijn dan in het eer-

dere beheerplan. Denk hierbij met name aan een al jaren bestaande locatie als het Sterrenbad waar je misschien minder verandering zou verwachten. De tweede vraag hierbij is: is er in het verleden voldoende gedoteerd aan de voorzieningen? De Jeugdzorg is al eerder genoemd, dat is een al langer bestaand en landelijk probleem. Het is teleurstellend dat de landelijke overheid dit pas bij de komende kabinetsformatie wil oppakken en daarom moeten we er zelf iets aan doen. Het is van belang te focussen op de knoppen waar wij aan kunnen draaien en we verwachten hierbij ook nog meer out-of-the-boxdenken. Ter ondersteuning van de kostenbeheersing vragen we de wethouder ook om aan te geven of in de inkoopdocumenten voor 2021 plafonds zijn opgenomen om het opneemend karakter van deze regeling enigszins aan banden te leggen en ook zien we graag, wat de heer Van Doeveren ook al zei, een aanscherping en versnelling van het plan van aanpak dat al in 2021 moet resulteren in een teruggang in de kosten. Wij spreken ook onze steun uit voor de aanpak Ondernijning, we willen in Nederland niet een prominente plek op de ranglijst van criminele activiteiten innemen. Over de herijking Gemeentefonds is al veel gezegd, er is weinig concreet en de voorlopige aanname van een teruggang van € 15,00 per inwoner lijkt ons vooralsnog prudent. Ten aanzien van de paragraaf Nieuw beleid steunen wij de principes en de bandbreedte van de investeringen en de verbetering van de beeldkwaliteit van het centrum. Ook onze positie ten aanzien van De Paauw is nog niet veranderd. Vanzelfsprekend moet nog veel worden uitgezocht voor hier een definitief groen licht en vrijgave van gelden zal zijn. Het is positief dat de wethouder, zoals in 2019 ook gevraagd, de ontwikkeling van het havengebied wil oppakken, hiertoe is samen met de VVD een motie ingediend. We vragen de wethouder wel om te bevestigen of we nu weten wat we willen doen voor we naar een bestemmingsplan gaan en welke losse eindjes er nog zijn. We zien hierbij overigens in de verdere ontwikkeling ook een belangrijke rol voor de private partijen. Voor verkeer is slechts een beperkt bedrag opgenomen. We beseffen dat er vooralsnog weinig onderbouwing is zolang de uitkomsten van het onderzoek nog niet bekend zijn, maar het is duidelijk dat er iets gedaan moet worden en we vragen de wethouder daarom in de komende begroting ten minste een minimumstelpost op te nemen om aan te geven dat er een claim op middelen is. Bij de werkorganisatie zien we een aanzienlijke extra vraag naar capaciteit. We beperkten ons hier tot de opmerking dat, met waardering voor de inzet van de medewerkers, het duidelijk is dat de reorganisatie van de werkorganisatie zoals die in gang is gezet geen overbodige luxe is. Hoewel het primaire doel verbetering van kwaliteit en efficiency is, hopen wij door een kleinere kernorganisatie en een grotere flexibele schil per saldo toch kostenvoordeel te behalen. Het is jammer dat dit voorlopig bij het telefonische WWZ-loket nog niet gerealiseerd kan worden. We zijn er geen voorstander van om de opbrengst van de verkoop van onroerend goed als automatisme in de reserve Grote projecten te storten, wij prefereren een beslispunt bij de raad en hebben daartoe een motie ingediend. De Gemeenschappelijke Regelingen, daar werd al eerder aan gerefereerd. Er bestaan grote zorgen over de kostenstijging bij Avalex. Recentelijk is in de commissie een vermindering van de dienstverlening als optie besproken en afgewezen en dat betekent dat we in de jaren 2020 en verder een aanzienlijke stijging in de kosten zien en dat resulteert weer in een verhoging van de afvalstoffenheffing. Dat plaatst het probleem wel buiten de gemeentebegroting en naar de inwoners. De trend die we zien is niet houdbaar en we vragen dan ook aan de wethouder om zich als bestuurslid van Avalex sterk te blijven maken voor het realiseren van de taakstellingen voor kostenreductie. Daarnaast vragen we aandacht voor het verder evalueren van de mogelijkheden en alternatieven bij vermindering van de dienstverlening. Zoals gezegd, beseffen we dat er in de commissie in eerste instantie weinig steun was, maar gezien de trend willen we deze optie openhouden en inzetten op gedragsverandering van aanbieders van afval en betere voorlichting vanuit het principe 'de vervuiler betaalt' in de overweging mee te nemen als financiële prikkels betere scheiding kunnen bevorderen en te kijken in hoeverre differentiatie van tarieven voor verschillende aanbieders en locaties tot meer balans kunnen leiden.

De **voorzitter**: Mijnheer Weyn, wilt u afronden.

De heer **Weyn**: Ja, ik wil afronden. Bij de investeringen zien we een bedrag van € 8,7 miljoen voor de Groene Zone Wassenaar, graag een toelichting op hoe het tot dit bedrag gekomen is en hoe we tot de aanname zijn gekomen dat dit gedekt wordt. Mag ik nog iets tijd gebruiken van mijn tweede termijn, nog een paar zinnen?

De **voorzitter**: Eigenlijk niet.

De heer **Weyn**: Dan sluit ik af met 'wordt vervolgd'.

De **voorzitter**: Dat is altijd een mooie afsluiting, hartstikke goed. GroenLinks komt straks. Mijnheer Hendrickx, wilt u als laatste of wilt u nu?

De heer **Hendrickx**: Als laatste.

De **voorzitter**: Oké dan gaan we dat doen. Dan gaan we naar de heer Everard namens het CDA.

De heer **Everard**: Voorzitter, ik hoop niet dat ik te snel ga praten want als je zo kort de tijd hebt, ga je bijna vanzelf te snel praten en ik praat meestal al snel. Voorzitter, mijn bijdrage heeft de titel 'Wassenaar op koers in deze heftige tijden' en dat heeft natuurlijk alles te maken met de coronatijd. Ik heb al een keer eerder gezegd dat je kunt doen alsof het allemaal best meevalt, maar voor sommige mensen viel het niet mee, voor mij persoonlijk niet en voor mijn gezin ook niet en dat geldt ook voor heel veel dorpsgenoten. Dat moet me ook wel een beetje van het hart want ondanks al die pittige tijden waarin we nu eigenlijk nog volop zitten, doen wij hier in de gemeenteraad alsof alles weer redelijk normaal is, we zitten weer gewoon fysiek te vergaderen, we hebben een kadernota, een tussenbalans, een Centrumplan, een nieuwe werkorganisatie, Jeugdzorg en de energietransitie, we werken ons helemaal in de rondte. We doen allemaal alsof dat heel normaal is en we zijn heel blij dat we weer onze eigen ambtenaren krijgen, maar we hebben straks ook te maken met een flinke organisatieverandering, eigenlijk zijn het organisatieveranderingen want we hebben straks een organisatie voor Wassenaar zelf, een organisatie voor Wassenaar en Voorschoten samen en een organisatie voor Voorschoten en dat moet allemaal in een relatief hele korte tijd. Je moet je bewust zijn van de tijd waarin we leven en als je zo'n goede kans hebt, een gouden kans om je eigen organisatie weer op te bouwen, moet je ook wel de tijd nemen om dat goed te doen. We waren al blij met de zes medewerkers, maar misschien worden het er straks wel veertig of vijftig, dat is natuurlijk alleen maar mooi en misschien worden het er nog wel meer die helemaal voor Wassenaar gaan werken. Ik denk dat het wel erg belangrijk is om dat wel goed te doen en wij vragen wanneer wij een goed realistisch tijdspad ontvangen, je hebt die kans nu en dan moet je het wel heel goed doen en welke expert gaat dit proces precies leiden? Voorzitter, zoals ik al zei zijn we heel erg op koers in deze heftige tijden en ik denk dat dit alles heeft te maken met onze ambtenaren, we zijn ook erg erkentelijk dat het allemaal toch zo goed gaat. Ik zeg straks nog iets over de tussenbalans, maar heel vele zaken lopen ongelooflijk goed ondanks alle vacatures, alle inhuur en het hoge ziekteverzuim. Ik denk dat het wel goed is om er even bij stil te staan dat onze ambtenaren ontzettend hard werken om het allemaal goed te laten verlopen. Voorzitter, dan kom ik bij de tussenbalans. Ik ben zelf kleurenblind en ik dacht eerst dat alles op groen stond, maar er bleken toch nog wel wat dingen op oranje te staan. Ik had wel één rood bolletje gezien, maar dat was alleen in de legenda. Ik ben gewend, en ik houd daarvan, om ook kritisch naar mezelf en naar iedereen te kijken en als je zo'n stoplichtmodel maakt, mag er best wat op rood, groen en oranje staan, maar het is wel goed om dat te doen. Als ik het mag samenvatten, vindt het college dat het college gewoon heel erg goed gewerkt heeft en dat is natuurlijk hartstikke mooi, maar dat heeft wel iets van de slager die zijn eigen vlees keurt. Ik moet daar wel direct bij zeggen dat wij overwegend erg tevreden zijn, maar het was ook wel heel mooi geweest als we zo'n tussenbalans gezamenlijk hadden opgewerkt. Waarom is daar eigenlijk niet voor gekozen? Dan voorzitter, misschien wel een van de allergrootste problemen die we hebben, namelijk de Jeugdzorg. We zijn daar niet uniek in, maar het lijkt net alsof wij die iets minder hebben omdat wij die hele mooie reserve hebben, maar die reserve Sociaal Domein is ook niet van elastiek. Ik was er heel trots op dat wij direct al een actieplan hadden, maar als je zo trots bent op je actieplan is het des te pijnlijker als dit actieplan niet heeft geleid tot de maatregelen die we hebben moeten nemen. Wat dat betreft zou het wel heel mooi zijn om dat nu wel versneld te doen en dat betekent ook dat we heel snel moeten starten met die ombuigingen. Dat is niet omdat we het willen, we willen ook heel graag dat onze jeugd die de Jeugdzorg absoluut nodig heeft die ook krijgt, maar Wassenaar is een unieke samenleving met heel veel kracht, mogelijkheden en organisaties en we kunnen dingen echt voor een deel anders organiseren. We hebben een hele mooie innovatie in ons coalitieakkoord, maar we hebben ook innovatie aangeboden gekregen. Ik zit elke keer namens Wassenaar bij de MRDH, maar het irriteert me echt dat we niet gebruikmaken van zo'n organisatie als we volop kunnen innoveren. Als die mensen het niet kunnen, kunnen we mensen uit Scandinavië of Frankrijk halen, zeg het maar en dan kunnen we het gewoon doen. Ik ben van de oude school en ik dien in de tweede termijn een motie in om daar ook gewoon wel het projectplan meer naar voren te halen en eerder resultaten te behalen, ik denk dat dit heel erg van belang is. Voorzitter, wanneer kan die praktijkondersteuner starten, op 1 september a.s.? Het lijkt me heel realistisch omdat we in juli zijn begonnen. Dat is wel de manier waarop we denk ik met elkaar moeten kijken wanneer we iets voor elkaar krijgen. Dan een heel belangrijk onderwerp en dat is Avalex. We praten bij Avalex over heel veel hele goede dingen, over de bestuursstructuur, de kosten en het serviceniveau, maar we praten af en toe te weinig over waar we het met elkaar voor doen en dat is dat we minder afval moeten produceren en zuinig zijn op onze aarde. Ik heb echt heel erg lang nagedacht over wat we precies moeten doen en het zou goed zijn om eens drie of zes maanden een proefperiode te doen met een andere ophaalfrequentie en gewoon eens kijken hoe dat uitwerkt. We moeten echt naar een ander systeem want het is te gek voor woorden als je ziet hoeveel mensen een lege container buiten zetten en dan die rekening. Ik denk dat het wel cruciaal is om daar binnenkort toch wel iets

aan te doen en zo'n proef zou daar misschien wel bij kunnen helpen. Ik heb in de coronatijd heel erg nagedacht, er zijn aardig wat mensen in de problemen gekomen en dat worden er alleen maar meer. Ik was echt getroffen door de brief van De Stille Kracht die vroeg om iets meer geld. We hebben daarover nagedacht en wij zouden heel graag in de begroting straks meer geld willen hebben en misschien niet alleen voor De Stille Kracht, maar ook voor al die andere organisaties die volop bezig zijn voor onze minima, om die mensen direct te helpen. Niet lang te wachten, maar direct aan de slag met elkaar en wat dat betreft zouden we het erg fijn vinden als daarvoor iets meer geld en ruimte beschikbaar komt. We hebben twee erg belangrijke plekken in het dorp waar iedereen elkaar treft, noord, zuid, toeristen, expats, en dat is het strand en het centrum. Als ik zie hoeveel geld we in ons centrum investeren, heel veel zaken vind ik hartstikke goed, en als je ziet wat we met ons strand gaan doen, is dat denk ik wel een keuze waar nog eens scherp naar moeten kijken; of we die hier en daar een beetje kunnen bijstellen, een klein beetje minder geld naar het centrum, bijvoorbeeld die fontein en ik kan nog wel wat andere dingen noemen. Tot slot voorzitter, heb ik nog een heel belangrijk punt en dat is de Warenar. Laten we alsjeblieft bij de begroting voor 2021 besluiten of dat project met die vijftien woningen kan of dat we moeten terugvallen op die renovatievariant want ook dat vinden we een van die belangrijke grote projecten die we graag willen starten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel en u heeft twee moties aangekondigd volgens mij. Nog even naar de bijdrage van de heer Weyn. Die heeft inmiddels wel een motie ingediend, de motie Reserve grote projecten. Dat is dan de motie die deel uitmaakt van de beraadslagingen en die is mede ingediend door de heer Van Doeveren namens de VVD. Dan is de administratie ook op orde, er zijn twee moties aangekondigd. Dan gaan we over naar de heer Van Noort namens de PvdA.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. Er is toch wel iets merkwaardigs aan de hand want de kadernota is voor velen het belangrijkste stuk van het jaar omdat het vaststellen van deze nota de basis is voor de eerstkomende begroting en wat is de praktijk? De nota wordt verstuurd, geen enkele commissievergadering ziet de nota en hij gaat direct naar de raad met de mededeling: u heeft vijf minuten. Voorzitter, en het ergste is dat ik daar als lid van het presidium medeverantwoordelijk voor ben. Ik zou er hier toch voor willen pleiten om dit in de toekomst anders te doen en mijn voorstel, indien nodig een motie, is om de kadernota in 2021 voor alle commissies te agenderen, zodat het vaststellen van de nota breed gedragen wordt. Ik herinner ook aan de toezegging van wethouder Schokker om de inwoners van ons dorp bij de voorbereiding te betrekken en natuurlijk heb ik er wel begrip voor dat dit niet mogelijk was in verband met de coronacrisis, maar in 2021 reken ik erop dat wethouder zijn toezegging waarmaakt. Voorzitter, dan de nota zelf. Ik vind het een zeer leesbaar stuk, maar ik moet wel constateren dat het een beleidsarm geheel is en dat sommige structurele uitgaven uit de algemene reserve worden gehaald. In een vorige raadsperiode zou de VVD hier moord en brand over hebben geschreeuwd, maar natuurlijk is het niet zo vreemd, in de Begroting 2020 was al geen ruimte voor nieuw beleid en met het gegeven dat er best een paar financiële problemen op ons afkomen is het verstandig om alvast rekening te houden met de afschaffing van de precariobelasting, de herverdeling van het Gemeentefonds en de oplopende kosten van de Jeugdzorg. Kan het college uitleggen op welke wijze gecontroleerd wordt of de energiebedrijven Dunea en Liander hun tarieven ook daadwerkelijk verlagen? Dan de zorg voor de jeugdhulp. Hoe lang houden wij het vol om voldoende financiële middelen te hebben om de Jeugdzorg overeind te houden? Het is goed om met gepaste spoed het versterken van het dorpscentrum en het havengebied aan te pakken met inachtneming van alle duurzaamheidsmogelijkheden en energiebesparende maatregelen. Nogmaals voorzitter, kan het college aangeven hoeveel geld na onttrekking van 2021 en 2022 uit de reserve Sociaal Domein overblijft en hoe we daarna verder moeten? Op pagina 14 zegt het college 'we gaan het parkeerbeleid aanscherpen', betekent dit dat u overweegt om betaald parkeren in te voeren of betekent dat aanscherpen iets anders? Voorzitter, voor het beschermd wonen was het initiatief van de Woningbouwvereniging St. Willibrordus met het buurtgebouw O&O fantastisch geweest, maar op initiatief van het college is dit van tafel gevergd en door die handelwijze kunt u inzake beschermd wonen natuurlijk niet meer rekenen op de corporaties. Er is inmiddels al een enorm tekort aan sociale woningen, dus moet u een andere oplossing voor het beschermd wonen zoeken. Verder is er in de kadernota onvoldoende aandacht voor het op peil houden van woningen voor starters en middeninkomens. Voorzitter, doordat de SKOW, de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar, het voornemen heeft om twee schoolgebouwen te verlaten en een nieuw gebouw wil realiseren, komen er twee ideale plekken voor sociale woningbouw bij. Wij missen ook aandacht voor het gegeven dat er in het welvarende Wassenaar 600 gezinnen in armoede leven en wij pleiten voor een jaarlijkse bijdrage van € 50.000,00 aan het krachtfonds van De Stille Kracht. Voorzitter, wij missen ook hoe het college zijn eigen vastgoed toegankelijk maakt voor mensen met een beperking en de problematiek inzake de kosten van de afvalstoffenheffing moet ook snel aangepakt worden. De stip op de horizon van scheiding achteraf brengt het risico met zich mee dat mensen minder zorg besteden aan wat ze aanbieden en ook het

Diftarsysteem verdient volgens ons de aandacht. Voorzitter, over de WODV is het gegeven dat we eigen beleidsambtenaren aanstellen, wordt dat een-op-een verrekend met de WODV of krijgen we hier nog een financieel nadelig iets voor op ons bord? Wij zouden het wenselijk vinden om in het vervolg bij de financiële stukken ook een duidelijk overzicht mee te sturen met de actuele stand van zaken van de reserves. Voorzitter, de conclusie moet zijn dat het college goed op de winkel past, maar de PvdA dringt aan op meer snelheid in de dossiers van de toekomst.

De **voorzitter**: Ik dank u wel.

De heer **Van Noort**: Heb ik nog over?

De **voorzitter**: Ja, u hebt nog over.

De heer **Van Noort**: Die krijg ik straks wel hè.

De **voorzitter**: Nee. Als u uw microfoon zou willen uitzetten, dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Bloemendaal namens D66.

De heer **Bloemendaal**: Voorzitter, dank u voor het woord. Allereerst een woord van dank aan het college en de staf van de WODV voor een goed leesbare kadernota voor de jaren 2021 tot 2024, gemaakt onder moeilijke coronaomstandigheden, hulde daarvoor. Voorzitter, na een aantal onrustige jaren waarbij Wassenaar van maar liefst twee waarnemend burgemeesters is gekomen tot de benoeming van u op 18 juli 2019 en dat heeft weer rust gebracht aan het bestuurlijk front in Wassenaar. D66 is daar zeer blij mee en wel om twee redenen. We hebben de burgemeester graag welkom geheten in ons midden, maar ook omdat het de bevestiging is van de wens die de raad heeft uitgesproken dat Wassenaar een zelfstandige gemeente blijft. Met beide resultaten zijn wij als fractie zeer happy. Zelfstandig zijn heeft een prijs, de lusten, maar ook de lasten. Een aantal financieel moeilijke trajecten komt bij elkaar onder de wel heel moeilijke maatschappelijke omstandigheden van de coronacrisis. Zo zijn er de afschaffing van de precariobelasting met ingang van 2022, de stijgende kosten in de Jeugdzorg en de op handen zijnde herijking van het Gemeentefonds, mijn voorgangers hebben dit ook allemaal al aangehaald. De basis van de Begroting 2021 en de meerjarige planning voor de jaren daarna, is met deze kadernota gelegd en wij zijn daar tevreden over. Voorzitter, langs de lijn van de grote projecten, ze staan alle vijf op groen, maar toch is een positief-kritische noot hier en daar op zijn plaats. Voor de Warenar zou in april 2020 planmatig duidelijk zijn wanneer dit ambitieuze nieuwbouwplan rond de Warenar zou vliegen. Corona gooide roet in het eten en het college mikt nu op een definitief groen licht in het najaar van 2020. Wij hebben een vraag aan de wethouder: hoe kijkt u nu aan tegen de vliegdatum in het najaar, op inhoud, procedure, maar ook vooral op de relatie met de buurt, wat is uw reflectie daarop? Met de vervanging van de sporthal gaat het goed en dat is mooi, de gymzaal is ook in de planning opgenomen en de aanbesteding volgt. Wij vinden het wel spijtig dat het zo lang heeft moeten duren en dat daarvoor nog steeds bussen rijden tegen hoge kosten met veel CO₂-uitstoot. Dan De Paauw en de WODV. Met de zeer recente stap om te komen tot afscheiding en splitsing van de WODV in aparte bedrijfsafdelingen voor Wassenaar en Voorschoten afzonderlijk en het initiatief om te bezien of De Paauw weer als volwaardig bestuurscentrum kan gaan functioneren, komen deze twee projecten mooi in elkaars verlengde te liggen en wij gaan ervan uit dat het college dit momentum vasthoudt. Avalax is een dossier dat de volle aandacht van het college, maar ook zeker van de raad verdient, niet alleen op het gebied van de governance van het bedrijf, maar ook op het terrein van de dienstverlening. De kosten stijgen en de afvalstoffenheffing gaat tot de duurste van Nederland behoren, zolang nascheiding nog niet binnen handbereik is, moeten we vol inzetten op bronscheiding. De proef met PMD-bakken aan huis is heel goed van start gegaan en succesvol gebleken. De openbare grote PMD-bakken baren ons zorgen, grote hoeveelheden PMD worden langs die weg afgekeurd of verbrand en dat is slecht voor het milieu en kostbaar. Er moet nu echt ingezet worden op meer en betere voorlichting om te voorkomen dat PMD alsnog als restafval wordt behandeld. D66 heeft bij herhaling gevraagd om gerichtere voorlichting aan de inwoners en we hebben een vraag aan de wethouder: hoe staat het nu met de miniscan en wanneer komen de stickers beschikbaar? Triviaal, maar belangrijk. Dan het Sociaal Domein. De Sociale Kaart staat op groen, maar ik heb uit het veld begrepen dat de kaart niet beschikbaar is voor het grote publiek. De D66-fractie is teleurgesteld dat de kaart nog niet gevalideerd is en we hebben een motie ingediend met de oproep om dit voor 1 oktober 2020 echt af te ronden. Het hebben van zo'n gevalideerde kaart is een must. De fractie van het CDA tekent mee bij het indienen en wij roepen het college op deze kaart nu voor 1 oktober a.s. echt gereed te hebben.

De **voorzitter**: En hierbij hebt u een motie over de Sociale Kaart ingediend.

De heer **Bloemendaal**: Ja.

De **voorzitter**: Oké.

De heer **Bloemendaal**: Zo kom ik bij een ander groot dossier in het Sociaal Domein, en dat is de Jeugdzorg. Dat is niet alleen landelijk, maar het is meer en meer een probleem voor onze gemeenten aan het worden. De uitgaven moeten beter beheerst worden en daartoe is een actieplan opgesteld. Dat bleek in eerste aanleg niet voldoende te werken en er is nu een verbeterde versie. D66 roept het college op om daar nu echt werk van te maken. Uitgaven in het traject van de gecertificeerde hulp, zoals jeugdbescherming en jeugdreclassering, is inderdaad niet te beïnvloeden, maar zoals ik ook in de commissie heb gezegd op het gebied van jeugdhulp in de ambulante sfeer moeten toch stappen te zetten zijn. Dat is ook de reden waarom we deze motie gesteund hebben bij het indienen en ik roep de wethouder dus ook op om aan de knoppen te gaan draaien, zodat ze ons de richting kan wijzen hoe het beheersbaarder wordt. Wat betreft het busvervoer voor ouderen en gehandicapten vragen wij echt aandacht om daar nu een knoop door te hakken. Dit dossier is bijna net zo oud als de bussen rijden en wij nodigen u uit om daar vaart mee te maken. In het fysieke domein liggen nog veel dossiers open, verkeer, terugdringen sluipverkeer, ontwikkeling havengebied en ook daarom hebben wij die motie gesteund. Het zijn oude dossiers en wij moeten daar nu mee aan de gang. Ook bij de strandmotie kunnen wij ons aansluiten. Dan Bestuur & Middelen, wij gaan ervan uit dat de inwonersparticipatieverordening nu snel het licht ziet. Tot slot duurzaamheid, dit onderwerp is dwarsdoorsnijdend en wij hebben daarvoor een motie klaargeemaakt die erop toeziet dat de gemeente ook haar eigen vastgoed gaat verduurzamen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel en hiermee hebt u een motie ingediend over middelen duurzaamheid en volgens mij hebt u die ook ingediend met de heer Everard, de heer Van Doeveren en de heer Weyn. Klopt dat?

De heer **Bloemendaal**: Dat is correct.

De **voorzitter**: Oké, dan maakt hij hierbij deel uit van de beraadslagingen. Ik dank u wel. Dan is nu het woord aan de heer Mulder namens de fractie Mulder.

De heer **Mulder**: Voorzitter, dank u wel. Vandaag bespreken we de kadernota en de midterm review van het college. Veel dank hiervoor aangezien veel van uw collega's ervoor hebben gekozen om geen kadernota te maken, maar slechts een beleidsarme presentatie van hoe het komende jaar wordt voortgegaan. Dit is al meerdere keren gezegd, maar u krijgt veel dank hiervoor, dat is duidelijk. Toen wij de kiezers om hun steun vroegen, hebben we aangegeven wat we wilden bereiken en dit coalitieakkoord en ook deze midterm review laten zien dat we op de belangrijkste punten succes hebben geboekt. We zijn over het algemeen heel positief, dit college en deze raad hebben al veel bereikt en dat betreft voornamelijk de besluitvorming, nu is het de taak van het college om deze besluiten ook uit te voeren en we zullen dit goed in de gaten houden. Wij vinden de midterm review aan de optimistische kant, daarin staat in onze visie voornamelijk de aandacht voor alle onderwerpen en dat de invulling van het coalitieakkoord qua besluitvorming heel erg goed op weg is. Nu moet onze focus op de uitvoering liggen. De Regenbooggemeente. We hebben dat aangekaart in het coalitieakkoord en we hebben een informatiebrief ontvangen waarin staat dat het worden van een Regenbooggemeente niet haalbaar is. De Regenbooggemeente ontvangt subsidie bij meer dan 50.000 inwoners, maar de gemeente Wassenaar is voornemens een apart LHBTI-beleid te formuleren en als dat zo is, kan de gemeente ook wel aansluiten bij de Regenbooggemeenten. Graag hierop een antwoord. Net als het zijn van een fairtradegemeente, geef je duidelijk je intenties aan. Ook zouden wij graag zien dat er een 'gaybrapad' wordt aangelegd en dat pad kan op verschillende manieren worden ingevuld. Ruim veertig gemeenten zijn ons al voorgegaan, dus kijk wat voor Wassenaar een goede invulling is. In Wassenaar doet iedereen ertoe en eenmaal per jaar de regenboogvlag hijsen is mooi, maar er kan veel meer aandacht naar uitgaan. Inclusiviteit. Ook de gemeente Wassenaar moet vanuit het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap er haar uiterste best voor doen dat mensen met een beperking net zo goed mee kunnen doen als mensen zonder beperking. Deze omslag is niet in een keer gemaakt, maar er gaat duidelijk meer aandacht naar uit, dat vinden wij heel goed en we hopen dat er meer stappen gezet kunnen worden. Het beeldkwaliteitsplan van het centrum. In deze voor iedereen lastige tijden is het belangrijk om toekomstperspectief te hebben en met het beeldkwaliteitsplan geeft de gemeente Wassenaar een enorm krachtig signaal aan alle ondernemers in het centrum dat wij klaar zijn om te investeren in een aantrekkelijk winkelgebied. Dat zorgt ervoor dat Wassenaarders graag in het centrum zijn, het draagt bij aan de woonbeleving van ons dorp en trekt dagjesmensen die komen voor het gezellige centrum van Wassenaar. Dan is er ook een motie over de opwaardering van het strand en die steunen wij graag. De strandondernemers hebben al eerder een verbeteringsplan

gemaakt voor het strand en met de aanpak van de rotonde en het verbeteren van het reguliere onderhoud zijn de eerste stappen gezet. Naar onze mening kan het strand nog veel aantrekkelijker gemaakt worden, de blauwe bakken kunnen bijvoorbeeld met hout worden omkleed, de hekjes kunnen eenvoudig vervangen worden en van staalkabels en stalen buizen naar houten afrasteringen. Wij verwachten van de wethouder Strand dat het upgraden van het familiestrand niet blijft liggen en dat die binnen twee jaar plaatsvindt. We willen ook de strandtenthouders vragen om kritisch te kijken naar hun eigen strandtent en vooral goede ideeën van ondernemers uit andere badplaatsen te onderzoeken. Bouwplannen in Wassenaar. Wassenaar is groen en dat vinden we allemaal belangrijk, dat zorgt ervoor dat mensen aangeven dat ze in een van de fijnste woongemeenten van Nederland wonen. Huizen bouwen in het groen kan dan ook niet op onze goedkeuring rekenen, juist in Wassenaar is het belangrijk om te bouwen op bestaande locaties en deze beter te maken. Bijvoorbeeld de locatie Den Deijl leent zich perfect voor het segment waaraan in Wassenaar veel behoefte is, namelijk middenhuur en middenkoop. Voor ons liggen de ambities van het coalitieakkoord en de huidige status goed op koers. Jeugdzorg en het Gemeentefonds is een heel lastig dossier. Wassenaar heeft nauwelijks invloed op de ontwikkeling van de kosten van de Jeugdzorg, maar we kunnen wel werken aan preventie, dat probeert de wethouder ook heel duidelijk en daar zijn we erg blij mee. De uitkering van het Gemeentefonds zal ook voor druk op onze begroting zorgen, de enige duidelijke afspraak die er al is, is dat er gecompenseerd wordt voor de stijgende Jeugdzorgkosten en dat het stelsel voor de algemene uitkering blijft zoals die was. Hopelijk kunnen we dus een klein beetje compenseren op de stijgende uitgaven. Een belangrijk preventief middel, namelijk de praktijkondersteuning huisarts voor de jeugd ligt momenteel stil en wij hopen dat hier snel een oplossing voor komt. Als de huisartsen niet kunnen doorverwijzen naar de POH voor de jeugd zal de doorverwijzing automatisch veel duurder uitpakken. Wassenaar 2030. Met de komst van de nieuwe burgemeester en het behouden van de zelfstandigheid, mede door het structureel op orde hebben van de financiën, ligt er nu een plan om naar de toekomst te kijken en wij zijn hier blij mee. Door te denken in programma's kan voortgang worden geboekt op alle fronten, de sessies die we hier tot nu toe voor hebben gehad waren goed en wij denken dat het belangrijk is om hier vaker over te spreken, bijvoorbeeld tijdens de commissievergaderingen waarop deze betrekking hebben. Het regulier bespreken zal bijdragen aan een breder beeld van uitdagingen, de verbeteringen en de investeringen. Avalex. Hier zijn we zeer blij met de aandacht die twee raadsleden van deze raad voor dit onderwerp hadden. We hebben het belangrijke besluit genomen om in te zetten op brede nascheiding en dat is onzes inziens heel goed. Niet alleen zal dit het serviceniveau moeten verhogen, maar het zal ook beter zijn voor de kosten en het milieutechnisch verwerken van het afval; minder verbranden, meer grondstoffen en vaker inzamelen. Wij vragen de wethouder om in dit dossier heel erg alert te zijn en ons goed op de hoogte te houden van de uitvoering. De kosten zijn nu aan het stijgen en we hebben nog 1,5 jaar voordat het oude verwerkingscontract is afgelopen. Als de wethouder hulp nodig heeft van de raad, dan horen wij dit natuurlijk graag. Onzes inziens zijn er weinig belemmeringen om op dit dossier te leveren. Voorzitter, Wassenaar staat er goed voor en is bezig haar voorzieningenniveau te verhogen voor iedereen, want iedereen doet mee. We steunen het college in het uitvoeren van deze plannen en zullen de voortgang goed in de gaten houden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ja en nu ga ik goochelen want als het goed is, komt nu de heer Van Sloten binnen. Kijk, tadaa. Graag het woord aan de heer Van Sloten namens de fractie van Groen-Links.

De heer **Van Sloten**: Ja, ik kom alleen voor de belangrijke bijdrage deze avond. Nee hoor, ik ben erg blij met de flexibiliteit die de raad en de voorzitter hebben getoond. Het is dit jaar niet helemaal mijn jaar qua medische dingen, maar ik ben er wel. Op zich hebben we een heel toegankelijke Paauf met een goed toegankelijke wc op de begane grond, dus het lukt allemaal prima, ook als je met stokken loopt. Goed, de kadernota, daarvoor zitten we hier. Net als in 2019 is de onzekerheid over de toekomst te groot om een echt duidelijke lijn aan te geven. Wat wel duidelijk is, is dat dit college bezig is om maar een beperkt aantal zaken op te pakken, er zijn geen hoge ambities en het lijkt wel of het doel is de tijd tot de volgende verkiezingen uit te zitten met als wel het meest typerende 'we gaan kijken of er ruimte is om middelen vrij te maken voor duurzaamheid en de leefomgeving'. Ik had op die gebieden graag wat meer ambitie in het stuk gezien. Vanuit een boekhoudkundig oogpunt is het logisch, alles voor een volgens de begrotingsregels sluitende begroting, maar dat doen we door wat trucjes uit te halen en fopbezuinigingen op te nemen. Zo staat er al twee jaar lang een bezuiniging op de kapvergunning en een Welstandscommissie in de begroting zonder dat de raad daar ooit een besluit over heeft genomen en dit ondanks een expliciete motie van de raad om hier voor 1 juli 2020 een besluit over te nemen, geeft het college hier gewoon geen prioriteit aan. Ook de bezuiniging op het Beheerplan Wegen is alleen in de begroting verwerkt als een financiële maatregel, maar de raad heeft sindsdien, en dit is alweer twee jaar geleden, nog steeds geen nieuw beheerplan vastgesteld. Op papier kan het kennelijk allemaal en

het mag van de provincie, dus is het voor dit college geen prioriteit. Behalve op financieel gebied, zie ik geen ambities, alles wat geld kost, trekken we uit de reserve Grote projecten. Dat blijft de zak van Sinterklaas waar links en rechts opgehouden handjes mee worden gevuld. Ik zag dat er nu ook voor moties uit geput kan worden. Dat wist ik niet, anders had ik ook een aantal moties bedacht, maar ik dacht dat dit echt een serieuze reserve was waar dit college serieus mee om zou gaan. Ik vind het bijzonder dat er een reeks onderwerpen wordt genoemd waarvoor tijdelijk extra capaciteit wordt ingezet. Daarbij zitten ontwikkelingen zoals de WMO die volgens mij niet tijdelijk van aard zijn en is het dan niet gewoon verstandig om juist wel de capaciteit op te nemen en niet nu te zeggen 'we doen nu incidenteel extra capaciteit' en dat we dan in 2021 toch weer incidenteel iets moeten doen. Het is ook opvallend dat bij trajecten die de raad al heeft vastgesteld nu ineens blijkt dat er nog een zak geld voor capaciteit bij moet, ik noem het IHP en duurzaamheid. Ik blijf het vreemd vinden dat we dus een besluit nemen, dat niet goed nagedacht is over hoe we dat gaan doen en dat er nu weer extra geld nodig is. Het is gewoon vreemd dat er geen capaciteit binnen de WODV is om ook maar iets boven de normale werkzaamheden op te pakken. Ik vind het ook bijzonder dat de zes adviseurs die in dienst van de WODV zijn, al aangenomen zijn en er achteraf dekking moet worden gezocht voor de loonkosten. Bij het bespreken in februari jl. is expliciet naar de bekostiging gevraagd en toen is niet geantwoord dat dit structureel € 200.000,00 per jaar gaat kosten, waarvan we in 2021 € 150.000,00 hebben gevonden in een potje en verder moeten we maar kijken hoe we die werkzaamheden gaan invullen. Dat vind ik niet besturen op de lange termijn en volgens mij kan dat niet de bedoeling zijn. Ik zie dat er veel moties zijn ingediend en daar ben ik echt oprecht blij mee. Die zijn vanmiddag binnengekomen en ik moet ze nog serieus door-nemen. Een paar kunnen we zeker steunen, maar ik wacht ook graag het oordeel van de wethou-der af omdat sommige volgens mij net iets te kort door de bocht zijn en ik weet niet of we wel echt problemen oplossen als je er maar gewoon weer geld tegenaan gooit of een ambitie uitspreekt. Dan even kijken naar de midterm review. Ik vind dat een beetje 'Wij van WC-Eend...'. Ik zie bijna alles op groen staan en als ik dan zie dat we de hele WODV gaan hervormen, dat doe je niet als het allemaal goed gaat. Bij de besluiten die af en toe worden genomen denk ik ook: dat is niet een teken van bestuurskracht. De moties die niet worden uitgevoerd of de moties die worden aange-nomen waarin het college eigenlijk terecht wordt gewezen dat vragen niet beantwoord worden. Het voelt voor mij gewoon niet zoals het hier op papier staan. Het is dus niet mijn oordeel, en dat zeg ik echt niet alleen maar omdat ik in de oppositie zit. Het is jammer, het CDA heeft dat ook al aan-gekondigd, dat we dit proces niet gezamenlijk hebben gedaan want volgens mij hebben wij als raad een hele belangrijke rol in het vormen van een goede bestuurskracht. Als wij het niet goed doen, gaat het nooit goed, als het college het niet goed doet, gaat het ook nooit goed en als het ambtenarenapparaat het niet goed doet, gaat het ook niet goed. We moeten dat wel als drie partij-en los van elkaar en ook in de samenhang doen en dan is het jammer dat we nu een document krijgen waar we allemaal groene bolletjes zien en het gevoel, niet alleen bij de oppositie, maar ook bij een aantal coalitiepartijen, is dat dit net niet helemaal ons verhaal is. Dat is jammer want vol-gens mij moeten we daar gewoon samen uitkomen. Het is lastig om een oordeel over deze kader-nota te vellen omdat het nog niet concreet genoeg is, het is echt nog een heel verhaal om dit in een goede begroting te vormen en het zou zonde zijn als we wederom, net als in 2019, een vrij beleidsarme begroting gaan samenstellen want dat verdient dit dorp gewoon niet.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ten slotte zou ik graag het woord willen geven aan de heer Hen-drickx van Hart voor Wassenaar.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ja, vijf minuten, dan kun je veel vragen stellen, maar dan kun je je ook tot kernen beperken. De titel die ik hieraan wil meegeven is 'There is no long future without a short future' en dat karakteriseert een beetje deze kadernota. In wezen zitten er twee dingen aan de kadernota. Eén is we hebben wel een aantal problemen die we nu nog niet opgelost hebben en het tweede is wat kunnen we nu doen om 2021 in ieder geval door te komen. Het is al eerder gezegd, er zit relatief weinig beleid aan en wat je inderdaad ook ziet, is dat de af-gelopen twee jaar een aantal beslissingen is genomen, maar dat de uitvoering ervan achterwege blijft of zelfs tot ver in de volgende raadsperiode tot uitvoering komt. We vragen ons ook af waar een aantal belangrijke dossiers nu ligt, de Warenar is genoemd, daar moet nog uitsluitsel over komen, maar de N44 en verkeer blijft hangen. Ten aanzien van Avalex hebben we natuurlijk grote zorgen want als je de eenmalige bijdrage uit 2020 in 2021 structureel gaat oplossen, kom je tot een verhoging van de tarieven van 20% en dat kan echt niet. We weten niet hoe de ozb zich gaat ontwikkelen. Ten aanzien van precario hebben we veel vragen en zorgen want wat niet gereali-seerd wordt, is dat degene die geld terugkrijgen van de nutsbedrijven in Wassenaar voor een be-langrijk deel huurders zijn die überhaupt geen ozb betalen, maar de ozb-last komt wel bij de eige-naar van de woningen. We stellen vragen over het onderhoud van het dorp, over wegen en over het groen. Enerzijds begrijpen we de worsteling waar dit college mee te maken heeft, het ziet zich niet zeer goed ondersteund door het ambtelijk apparaat, vandaar de goede ontwikkelingen die

daarop volgen, in de tweede plaats is corona iets wat in deze tijd een groot probleem heeft opgeleverd en in de derde plaats liggen er nogal wat problemen. We kunnen daar heel lang en uitgebreid over praten, maar vijf minuten is te kort. We hebben een paar prangende vragen. In de eerste plaats is er de vraag wat wordt bedoeld met 'en is er de wens tot nieuw beleid. Dit laatste onderdeel is de basis geweest om een sluitend begrotingsjaar in 2021 op te leveren. Er zijn keuzes gemaakt en er is besloten om oud beleid om te zetten in nieuw beleid. Dit heeft geleid tot een sluitend meerjarenperspectief'. Ik heb dit viermaal gelezen, ik heb het vijfmaal gelezen, maar ik begrijp het nog steeds niet en ik zou er graag wat meer inzicht in willen hebben. Een andere vraag is natuurlijk hoe de uitkering uit het Gemeentefonds zich gaat ontwikkelen en er komen twee belangrijke kwesties aan de orde. In de eerste plaats is het zo dat er wordt aangegeven dat de herijking afhankelijk zal zijn van of we een regiofunctie hebben. We hebben het er onlangs over gehad en toen is het een beetje blijven zweven of wij wel of niet een regiofunctie hebben en als we geen regiofunctie hebben, zal dat ongetwijfeld grotere consequenties hebben voor de uitkering uit het Gemeentefonds en dan vind ik de € 15,00 per inwoner een heel beperkte voorziening voor wat het ons minder zal gaan opleveren. De tweede vraag die erin staat, is welke mogelijkheden Wassenaar heeft om eigen middelen te genereren en ook daar zou je zorgelijk over kunnen zijn. Het is jammer dat op een aantal hoofdpunten in deze kadernota, waar je dat toch een beetje zou kunnen verwachten, geen uitsluitend wordt gegeven over onze denkrichting ten aanzien van zeer relevante zaken zoals de jeugdgezondheid, de precario en de ontwikkeling van de ozb. Daar zouden wij een denkrichting aan willen geven en dat maakt eigenlijk alleen maar dat de begrotingsbespreking zoals die wordt gehouden in oktober 2020 per saldo veel interessanter is omdat dan ook de jaren 2022, 2023 en 2024 worden ingevuld, waarvan we erg de indruk hebben dat die in 2020 wat vergeten zijn. Kort samenvattend, we hebben eigenlijk verschrikkelijk veel vragen, we zien geen oplossing of denkrichting in dezen, we hebben begrip voor de worsteling waarmee dit college zit gegeven deze tijden en de enorme opgaves die er zijn en ik wil het college met name uitdagen om op die punten waarvan het op dit moment zelf aangeeft dat het een probleem is, met oplossingen te komen.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het conditionerend vermogen van deze klok is fascinerend. Ik ben nu al fan.

De heer **Hendrickx**: Normaal was ik korter geweest.

De **voorzitter**: Zeker mijnheer Hendrickx. Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn gekomen en ik constateer dat er op dit moment vijf moties zijn ingediend en twee moties zijn aangekondigd, die zijn in iBabs, dat geldt ook voor de mensen thuis, al te volgen. We gaan nu een uur schorsen voor de dinerpauze en dat betekent dat we om 18.40 uur de vergadering weer aanvangen. Ik schors de vergadering met daarbij nog het nadrukkelijke verzoek of u in een ordelijke volgorde deze zaal wilt verlaten. De bodes en de griffiemedewerkers zorgen ervoor dat u op de goede plek terecht komt voor het diner. Ik dank u wel. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. De heer Hendrickx heeft aan mij gevraagd een punt van orde te mogen maken. Het woord is aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ik heb besloten om deze zaal nu te verlaten en ik heb daar een aantal redenen voor. Ik vind de kadernota kwalitatief dusdanig onder de maat dat ik daar verder geen tijd aan wil besteden. In een paar minuten daarover iets zeggen, laat veel te veel vragen open om er op een fatsoenlijke manier een debat over te kunnen voeren. Ik zie in de kadernota geen enkele inhoudelijke richting en ik zie ook geen oplossing voor de gesignaleerde problemen. Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik u zie bij de begroting, wanneer er een echte discussie over deze inhoud gaat plaatsvinden. Dank u wel, ik wens u allen een fijne avond.

De heer Hendrickx verlaat de vergadering.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat was een persoonlijk statement en ik zie ook de vinger van de heer Paulides. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Voorzitter, ik heb het in de eerste termijn ook al gezegd, ik sluit me aan bij de woorden heer Hendrickx, ik vind het ook geen proces en ik ga ook naar huis. Dank u wel.

De heer Paulides verlaat de vergadering.

De **voorzitter**: Dan nemen we daar ook akte van en dan gaan we nu over naar de eerste termijn aan de zijde van het college.

De heer **Van Doeveren**: Voorzitter, daar heb ik toch wel een punt van orde over. Volgens mij praat je bij de kadernota als raad onderling. We hebben geen debat gehad in de eerste termijn en ik had best wat vragen aan de heer Paulides en nu gaat hij weg. Ik begrijp wel dat dit een politiek statement is, maar u had hem er misschien op kunnen wijzen dat een kadernota een debat tussen raadsleden onderling is, want als je elkaar serieus neemt, wacht je in ieder geval de tweede termijn af als je nog geen debat hebt gehad.

De **voorzitter**: Dat was een vraag aan mij. Twee raadsleden gaven aan een persoonlijk feit te maken van waarom ze de vergadering verlaten. Mijn rol hier is om de vergadering voor te zitten en ieder lid van deze raad heeft zelf de mogelijkheid om invulling te geven aan de manier waarop die het debat wil voeren. Natuurlijk is hier het onderlinge debat en we hebben afgesproken hoe dat gaat, maar ik vind niet dat het mijn positie is om hier allerlei oordelen te vellen over de manier waarop ieder individueel raadslid invulling wil geven aan deze discussie. Ik kan u wel aangeven dat ik het als voorzitter van uw raad bijzonder spijtig vind, dit is eigenlijk het belangrijkste debat van het jaar, namelijk de kadernota waar de raad zelf de kaders kan aangeven en de raad is het hoogste democratische orgaan dat ook geacht wordt, juist ook na het dualisme waar de kaderstelling en daarmee de kadernota aan gewicht heeft gewonnen, dat dit statement wordt gemaakt. Het is een tweede hoe een individueel raadslid daar invulling aan geeft. Verder vind ik dit nog wel een punt van nader gesprek waar het gaat over de werkwijze van de raad en de manier waarop zaken hier met elkaar worden besproken want ik ben er persoonlijk groot voorstander van dat, als je naar de planning-en-controlcyclus kijkt, dit eigenlijk het goede moment is waar de raad aangeeft: als ik naar het komend jaar en de jaren daarna kijk, waar zouden wat mij betreft de prioriteiten liggen. Sterker nog, ik herinner me van toen ik raadslid was dat ik daar niet eens een voorstel van het college voor nodig want ik had namelijk zelf ideeën. Die hadden hier kunnen worden ingebracht, maar het is aan eenieder om daar zelf invulling aan te geven en ik neem in ieder geval graag uw punt mee dat dit nog wel een punt is voor nader overleg binnen het presidium en het fractievoorzittersoverleg, maar zeker ook in de discussie die we later in 2020 hebben over de werkwijze van de raad, om het op die manier voor elkaar te krijgen dat we hier met elkaar een goed gevoel hebben over de besluitvorming die hier plaatsvindt. De heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Ja, dank voorzitter. Ik begrijp uw punt en ik vraag ook niet om hen te becommentariëren op het feit dat ze geen inhoudelijke bijdrage hebben of geen kaders voor de toekomst of weet ik wat, dat is een politieke keuze, ik vroeg me vooral af of u als voorzitter hen er in ieder geval op kon wijzen dat je, zeker als je in de eerste termijn nog geen debat hebt gehad, een debat als raadsleden onderling hebt waarin het de normale gang van zaken is, ook naar de andere collega's toe, dat je dan gewoon blijft zitten. Of u die notie nog aan hen zou kunnen overbrengen, ik heb daar nu niet de tijd voor gehad omdat ze direct wegrenden. Het gaat me dus niet om hun inhoudelijke bijdrage, dat is politiek en dat moet iedereen voor zich weten en daar kunnen we helaas niet meer over debatteren als mensen er niet zijn, maar het gaat mij om het punt dat, als je omgaat met collega's je ook onderling debat hoort te hebben als raad, als hoogste orgaan, je dat in ieder geval meegeeft aan de mensen die vertrekken, dat ze daar ook oog voor zouden moeten hebben als ze hun taak serieus nemen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zag nog de hand van de heer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Ja, dank u voorzitter. Het is enigszins al afgedekt door de conversatie tussen u beiden, maar in het kader van de stappen die we inderdaad beloofd hebben om met elkaar te zetten, werkwijze raad en ook de integriteit daarbij betreffende, zou ik toch het gesprek met de beide heren willen aangaan dat dit dedain naar ons toe geen pas geeft. Dat kan want je hoeft je niet gekwetst te voelen, maar het is wel een affront tegen het democratische proces. Dat is wat u eigenlijk zegt, dus ik denk dat we hier een vervolg op moeten hebben, ik weet alleen niet welk, maar ik zou daar erg voor pleiten. Ik laat dat overigens aan u over want u zit nu als een spin in het web.

De **voorzitter**: De heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Ja, in aansluiting op wat de heer Bloemendaal zei. Ik vind het heel vervelend en dan wordt natuurlijk direct gezegd dat de oppositie wegloopt, maar ik wil toch wel benadrukken dat er ook oppositie is die positief-kritisch de zaak blijft volgen. Ik ben speciaal voor u blijven zitten mijnheer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Dat wordt heel erg gewaardeerd. Dat ging zeker niet over de heer Van Noort en dat weet hij ook, laten we erover ophouden.

De **voorzitter**: Ik heb uw opmerkingen gehoord en het gesprek links en rechts lijkt mij zeker op zijn plek. Laat ik één ding stellig zeggen. Degenen die hier bij deze vergadering aanwezig zijn, representeren het democratische debat want u geeft ook aan dat u het de moeite waard vindt om daar invulling aan te geven. Het is daarbij niet relevant of u van de oppositie of van de coalitie bent, u zit allen in de raad om de Wassenaarders te vertegenwoordigen. Dat verwachten zij ook van u en ik ben blij met eenieder die daar invulling aan geeft. Laten we snel overgaan naar de eerste termijn van het college. Het woord is aan de wethouder der Financiën.

Wethouder **Schokker**: Ja, dank u wel voorzitter. Dank voor alle inbrengen in de eerste termijn, dank ook voor de complimenten die zijn overgebracht aan de WODV, de ambtenaren die het werk dat in de kadernota is gestopt mede mogelijk hebben gemaakt, een aantal van u heeft dat ook genoemd, in deze behoorlijk onzekere tijden. Dat geldt niet alleen voor corona, maar ook op financieel vlak op een aantal punten. Ik wil de beantwoording aan de hand van een aantal blokjes doen en ik begin met een algemeen blokje, daarin staan inderdaad de financiële onzekerheden die er op dit moment zijn, centraal. Velen van u noemden het Gemeentefonds waarvan we niet weten hoe dat de komende jaren loopt en in de Jeugdzorg zijn nog wel wat onzekerheden. Juist in de context van die onzekerheden ben ik heel trots dat we een ruime grote kadernota met een sluitende begroting voor 2021 hebben kunnen presenteren. De heer Van Noort vroeg naar de participatie van inwoners. Dat was ik inderdaad van plan, maar helaas is dat in verband met corona... en dat gaan we in 2021 zeker doen, dat kan ik u zeker toezeggen. We hebben natuurlijk in het kader van de begroting nog wel gesprekken met mensen, dus we proberen zoveel mogelijk hierover te spreken. Dit is de kadernota, dit geeft de richting aan voor de komende periode en ik wil wijzen op een nota in het kader van de Visie 2030 als onderdeel van het programma Bouwen aan een solide basis. We proberen natuurlijk vier jaar vooruit te kijken, in eerste instantie tot 2024, maar ook richting 2030 en in september a.s. kom ik naar de raad met een uitgebreid memo waarin we ook voor de langere termijn, de holistische benadering die door een aantal van u is genoemd, echt eens proberen te kijken naar welke beslissingen je voor de langere termijn zou kunnen nemen, waarbij we nog steeds in die onzekere omgeving zitten, maar juist ook in zo'n onzekere omgeving is het wel goed om met elkaar te kijken naar wat je nog kunt doen, welke knoppen en welke keuzemogelijkheden je hebt en ik denk dat we dat hier goed naar voren kunnen brengen. Ik wil er ook op wijzen dat we mede door die onzekerheid niet zo heel veel nieuw beleid kunnen presenteren, maar tegelijkertijd staat er ook uit de vorige jaren nog een heel groot investeringsprogramma en wordt er gewerkt aan een sporthal, een gymzaal en een molen. Er wordt heel veel ondernomen, de Wassenaarse Reddingsbrigade is al neergezet en er wordt gestaag gewerkt. Ik denk dat het belangrijk is dat dit de komende tijd ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Een aantal van u vroeg naar het precario. In 2022 wordt het precario afgeschaft en dat scheelt € 1,8 miljoen. Destijds is in de Tweede Kamer aangegeven dat dit moet worden gecompenseerd, dus Dunea en Liander, de twee nutsbedrijven waar het om gaat, hebben al aangegeven dat ze zullen verrekenen en daartoe zijn ze via de wet verplicht. De ACM ziet er ook op toe dat dit gebeurt, maar de termijn waarop dit gebeurt verschilt wel. Ik denk dat het bij Liander één of twee jaar later daadwerkelijk wordt verrekend, maar ze moeten dat wel doen. Dan de vraag over PFAS en het riool, de vraag van Lokaal Wassenaar! was of dat met de voorziening Riool mee kan. Ja, dat kan mee met de voorziening Riool, het gaat om € 10.000,00 per jaar, er zit ongeveer € 10 miljoen in de voorziening Riool en dat is 98% kostendekkend, dus er is nog een klein beetje marge waarin dat kan worden meegenomen. De heer Van Sloten vroeg naar de bezuinigingen. In de jaarrekening is erop gewezen dat 95% of 96%, het is maar hoe je het telt, van de bezuinigingen is gerealiseerd. Twee bezuinigingen, namelijk de Kapvergunning en Welzijn nog niet. Welzijn komt bij de invoering van de Omgevingswet en mijn collega Wassenaar zal straks nog iets zeggen over de kapvergunning, maar ik denk dat het wel goed is om te zeggen dat het overgrote deel van de bezuinigingen gerealiseerd is. Dat is het algemene blokje. Dan kom ik bij het blokje Avalex. We hebben hier natuurlijk al vaker met elkaar over Avalex gesproken, ik zie de heer Borm ook glimlachen en ik weet dat hij daar ook vrolijk van wordt, maar over het geheel genomen is het natuurlijk best zorgwekkend dat die tarieven zo stijgen. Daarbij moet wel een aantal opmerkingen worden geplaatst. We zijn bij Avalex met een nieuwe systematiek gaan werken, via een producten-dienstencatalogus weet je precies welke producten en diensten je afneemt. We zijn wel afhankelijk van de tarieven die Avalex daarvoor rekent, maar in het verleden was het eigenlijk hapsnap en nu heeft Avalex voor het eerst een meerjarig beeld gegeven, maar daar zitten nog wel wat onzekerheden in. We kunnen beter gaan scheiden, we kunnen beter bronscheiden, we kunnen beter zorgen dat we nog beter PMD en gft scheiden, dus we hebben zelf mogelijkheden, dat is de gedragsverandering waar ook naar gevraagd is. We hebben Avalex ook een taakstelling van € 500.000,00 gevraagd en ik probeer ook via het bestuur van Avalex

daarop aan te sturen. Tegelijkertijd, en dat is ook eigenlijk de vraag van de heer Weyn, die noemde het een plan van aanpak, is het wel goed om zo rondom de begroting nog eens te kijken of die stijgende trend zich voortzet en hoe je daar dan op zou moeten reageren. Ik wil daar graag aandacht aan schenken als onderdeel van de begroting omdat het forse stijgingen zijn. Op die manier wil ik dat doen. Mevrouw Gout vroeg naar de communicatie, dat heeft ze al vaker gevraagd, en dat gaat over de voorlichting. Ik kom volgende week bij de raad met een informatiebrief met daarin de miniscan waar de heer Borm in een motie om heeft gevraagd en daarin zit ook het precieze tijdpad en het traject voor de communicatie. We beginnen al in juli 2020 met de stickers op de bovengrondse containers voor PMD en we gaan ons in augustus-september a.s. ook richten op een sticker op de minicontainers. Dat moet allemaal bijdragen aan het verdere bewustzijn.

De **voorzitter**: Wethouder, nu u een slok adem haalt, is mijn voorstel... Volgens mij kan ieder raadslid nu aan tafel komen en misschien is het handig dat mevrouw en mijnheer Mulder plaatsnemen op de twee plekken die aan de overkant vrij zijn gekomen en dan kan de heer Ronke aansluiten bij de VVD-fractie. Die plekken zijn inmiddels schoongemaakt en mijnheer Ronke, als het schoongemaakt is... Oké, prima, hartstikke goed. Ik kijk nog even naar de heer Bloemendaal die een schijnbeweging naar een interruptie maakt. Ja, dat is het geval. De heer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Dank u voor het woord voorzitter. Hij heeft wel aan kracht verloren, maar ik zou de wethouder toch willen wijzen op het feit dat mijn naam Bloemendaal is, dat ik van het mannelijke geslacht ben en op dit moment op dit dossier het woord heb gevoerd. Ik ben wel blij dat mijn fractiegenoot zo hoog in aanzien bij u staat.

De **voorzitter**: Deze interruptie heeft ons in ieder geval geleerd dat de heer Bloemendaal van het mannelijke geslacht is en dat op een avond waarop over een bijzonder LHBTI-zebrapad wordt gesproken. Hartstikke goed, we zijn weer wijzer geworden. De heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Voorzitter, ik dacht dat ik mevrouw Gout echt had gehoord vanavond, maar dan zal dat niet kloppen. De wethouder refereerde al even aan de aankomende begroting van Avalex en natuurlijk ook de gevolgen daarvan voor onze begroting. Ik zal in mijn tweede termijn terugkomen op Avalex, maar ik wil wel een bevestiging van hem van wat hij zojuist heeft gezegd. We weten dat Avalex begin 2020 heeft gerekend met extra kosten in verband met de hogere service in verband met de extra milieustraten en de PMD-proefwijken, maar dat de besparingen op minder restafval en meer gescheiden afval nog niet zijn verwerkt. Daaruit hebben wij de logische conclusie voor de inwoner getrokken dat de afvalstoffenheffing nog iets naar beneden gaat. Dat is ook verwerkt in de zienswijze op de begroting van Avalex en dat zou moeten zorgen voor een iets minder grote verhoging dan nu is gepland en de vraag is of de wethouder dat deelt.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja dank u wel voorzitter. Een punt van orde, onze klok loopt wel door, ook bij de interrupties.

De **voorzitter**: Daar is net iets aan gedaan mijnheer Schokker, houdt u zich maar bezig met de cijfers van de gemeente, dan komt het allemaal in orde. Aan u het woord.

Wethouder **Schokker**: Ik kan de heer Van Doeveren inderdaad bevestigen dat die zaken nog worden verwerkt in de begroting. Bij de begroting komen we hier met de cijfers die we dan hebben en als die 10% minder restafval daar inderdaad in zit, leidt dat tot een lager tarief en dan zullen we dat ook doorberekenen. De heffing wordt uiteindelijk door de raad vastgesteld aan het eind van 2020.

De **voorzitter**: Nog een interruptie van heer Everard.

De heer **Everard**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik had ook een suggestie gedaan over de afvalfrequentie, dat het misschien wel heel erg goed zou zijn om eens een aantal maanden een proef te doen met een andere ophaalfrequentie. Als je er nu iets uithaalt, prik je het er zomaar uit en dan hoop je dat het goed uitpakt, maar misschien is het heel goed om een aantal maanden een andere afvalophaalfrequentie te voeren en te kijken wat je daar met zijn allen van leert. Ik zou daar wel heel graag een reactie van de wethouder op willen hebben.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja, dank u wel voorzitter. We hebben op 30 juni jl. in de commissie Bestuur & Middelen met elkaar gesproken over de mogelijkheid om de frequentie eventueel te verlagen, maar daar was op dat moment geen meerderheid voor. Ik kan een proef niet zomaar toezeggen want daaraan is geld verbonden en we kunnen niet zomaar een pilot starten. Dus dat kan ik niet toezeggen, het spijt me.

De **voorzitter**: Gaat u door.

Wethouder **Schokker**: Dan ga ik naar de woningbouw. De woningbouw betrof in het bijzonder Den Deijl, dat noemde de heer Van Doeveren, en het college is voornemens om de volgende ronde, dus net na de zomer van 2020, met een raadsvoorstel te komen om daarover te spreken. Dan is er een aantal vragen gesteld over het vastgoed, de verduurzaming van het vastgoed, en dat is ook in een motie genoemd door onder andere de heer Bloemendaal. In die motie gaat het over wat je kunt doen om als gemeente het goede voorbeeld te geven met de verduurzaming van je vastgoed. Het college wil beginnen met het verduurzamen van twee of drie panden en we komen daar in het najaar van 2020 bij u op terug als onderdeel van het vastgoedbeleid wat ook in de kadernota staat. Er zijn nu al goede initiatieven begonnen bijvoorbeeld met zonnepanelen bij het zwembad, maar het is de bedoeling om die verduurzaming echt concreet bij een aantal panden vorm te geven. Het tweede punt bij vastgoed gaat over de grote projecten en daarover is ook een motie.

De **voorzitter**: Wethouder, er is een interruptie van de heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Toch om dat iets te verduidelijken. Dit is toevallig een punt waarop ik het altijd eens ben met de heer Van Sloten. Ik denk dat we het op heel veel punten met elkaar eens zijn, maar op dit punt in het bijzonder. Dan gaat hij in ieder geval zitten luisteren, kom maar op voor het debat. Ik denk dat ik in mijn bijdrage ook duidelijk heb gezegd dat ik het een mooi streven vind dat we een aantal panden gaan verduurzamen en dat we proberen om nog deze periode iets op de mat te leggen aan concrete resultaten, maar kunnen we dan ook niet, dat is het andere gedeelte van het antwoord, stoppen met een participatie Transitievisie Warmte, waarvan eigenlijk niemand weet wat het is en met een vraag die mensen ook helemaal niet kunnen beantwoorden, met een groep mensen die er misschien eigenlijk helemaal niet over gaan, die een vraag krijgen waar ze eigenlijk weinig mee kunnen. We hebben heel veel van dat soort trajecten, we hebben duurzaamheidsvouchers en een overhead van meer dan 50% als we € 70,00 willen overmaken. Zou de focus van het college sowieso wat meer kunnen liggen op concrete projecten als deze in plaats van alle blabla eromheen die toch heel veel tijd kost en waar eigenlijk natuurlijk met z'n allen geen bal mee opschieten?

De **voorzitter**: Misschien nog wel even voor de orde. Ik vind het prima om een aantal interrupties toe te staan, maar ik telde in de interruptie wel zes komma's. De puntige vraag is overgebracht. Ik kijk naar de heer Schokker die in paniek naar achteren naar de wethouder Duurzaamheid kijkt: wat ga ik nu antwoorden? De heer Schokker.

Wethouder **Schokker**: Ja ik denk dat deze vraag het beste kan worden beantwoord door mijn collega-wethouder De Ridder. Zij komt daar straks in haar termijn op terug omdat dit haar terrein is.

De **voorzitter**: De heer Bloemendaal heeft ook een interruptie.

De heer **Bloemendaal**: Ja, ik heb eigenlijk een vraag aan de heer Van Doeveren in dezen. Vanwaar de bonte stelling dat al datgene wat van rijkswege is opgelegd tot blabla is verheven. Hoe komt u daaraan?

De **voorzitter**: De heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Ik heb niet verwezen naar de rijksbijdragen. We hebben hier ook een Regionale Energiestrategie om in te vullen en daar doen we ook heel serieus met moties en dergelijke aan mee. Ik ben bang dat we hier de afgelopen twee jaar te veel hebben gepraat in vergezichten en in allerlei trajecten, die ik dan even gemakshalve omschrijf als blabla, met alle respect naar degenen die daarbij betrokken zijn, en te weinig concreet op de mat hebben gelegd. Ik denk dat de wethouder nu iets zegt waarmee we verder kunnen en waarop we de rest van deze periode misschien ook iets meer focus zouden kunnen aanbrengen.

De **voorzitter**: De heer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Ja ik moet de heer Van Doeveren er toch op wijzen dat de Transitievisie Warmte een van rijkswege opgelegde exercitie is en dat hebben we niet echt zomaar verzonnen omdat we dachten: hoe gaan we de burger nu eens bezighouden. Dank u.

De **voorzitter**: De heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Nee, dat is waar, dat geef ik hem na, maar alsnog besteden we daar dan erg veel tijd aan en relatief weinig tijd aan gewoon concrete dingen die we zouden kunnen overwegen en hopelijk iets meer vlot gaan trekken.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder. Ik weet niet of u vanaf die afstand de klok kunt zien, als u zich aan de ingeschatte spreektijd wilt houden, hebt u nog drie minuten en 47 seconden.

Wethouder **Schokker**: Ja. Voorzitter, ik ga door naar het vastgoed, de reserve Grote projecten. In het coalitieakkoord stond ook al aangegeven om de opbrengst dus ook weer te gebruiken. Er is een voorstel voor een motie om dit geen automatisme te laten zijn, maar daar nog een rol aan de raad te geven. Ik kan u direct aangeven dat het college die motie oordeel raad wil laten. Het is een goed voorstel, dus u kunt gewoon een beslispunt inbouwen. Een alternatief is dat het in de algemene reserve komt op het moment dat je een pand verkoopt, maar wij vinden het beter om... Dan maak je eigenlijk duidelijk dat je bouwt, dat je nieuwe voorzieningen toevoegt en dat het één fonds is. Dus dat komt daarmee beter naar buiten, maar het is prima om daar nog een beslispunt aan toe te voegen.

De **voorzitter**: Even voor de administratie. Motie 3, ingediend door Lokaal Wassenaar! en de VVD, de motie Reserve Grote projecten, krijgt oordeel raad mee van het college.

Wethouder **Schokker**: Ja. Dan is gevraagd naar de achtergrond van de verhoging, er komt ongeveer € 400.000,00 bij. Dit is een berekening voor de komende zestien jaar. Beheerplannen worden allemaal volledig geactualiseerd, onze hele portefeuille is doorgerekend en in het bijzonder het zwembad. Dat loopt echt tot ver in de jaren dertig door en eind jaren twintig moet je een vervangingsinvestering van ruim € 1 miljoen doen en dan nog een keer van ruim € 800.000,00 en als je dat allemaal bij elkaar optelt, leidt dat tot forse verhogingen. Dat zijn behoorlijke bedragen en wij willen in ieder geval proberen om dat een beetje te beperken door daar een taakstelling aan te koppelen. Daar zijn we nu ook al mee bezig, volgende week is de verkoop van de Backershagenlaan in de raad en we hebben eerder het Hertenhuisje verkocht en we gaan door met het verkopen van panden omdat je daarmee de beheerkosten natuurlijk ook verlaagt. Wat ik net ook al aangaf, in het najaar van 2020 kom ik met een vastgoedbeleidsnota waarin we duidelijk willen aangeven welke panden we op korte termijn daadwerkelijk afstoten.

De **voorzitter**: Er is een interruptie van de heer Weyn.

De heer **Weyn**: Ja, dank u voorzitter. Ik wilde even mijn vraag over het beheerplan toelichten. Ik begrijp wat de wethouder zegt, je hebt een beheerplan en op die basis doteer je aan de voorziening. Mijn vraag was de volgende. Je hebt nu een nieuw beheerplan gemaakt en je hebt nu veel meer nodig, wat was nu de trigger waardoor je zegt dat er zoveel meer nodig is? Ik kan me voorstellen dat je er op een gegeven moment nieuwe aspecten in brengt, maar ik zag het niet. De vraag is eigenlijk wat het grote verschil is tussen het oude en het nieuwe beheerplan.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja dank u wel voorzitter. Het grote verschil is dat er een aantal grote investeringen zijn opgenomen die er eerder niet in zaten. Je maakt je hele portefeuille kostendekkend, je biedt eigenlijk volledige transparantie, waarbij je zegt: voor de komende periode worden gewoon alle meerjarige onderhoudsplannen daarin verwerkt. Dat geldt voor het Sterrenbad, maar ook bijvoorbeeld de gymzaal en de Raadhuislaan 22 moesten erin worden opgenomen, je voegt een aantal panden toe. In 2019 is de hele portefeuille doorgelicht, je wilt dat het weer goed op orde is, dat is de achtergrond.

De **voorzitter**: De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Ja, nog een kleine aanvulling. Ik kan me voorstellen dat je meer nodig hebt als je inderdaad meer panden toevoegt, maar betekent het feit dat een aantal grote investeringen in het verleden niet was meegenomen dat er te weinig aan de voorziening is gedoteerd?

Wethouder **Schokker**: Wat ik wil zeggen, is dat die plannen geactualiseerd worden. Dan kijk je na vier jaar weer en dan zie je dat je in een nieuwe periode komt waarin je wel weer nieuwe investering gaat doen. Bijvoorbeeld die investering in het zwembad was in het vorige beheerplan nog niet meegenomen. Nu ga je weer kijken en dan zie je dat het nodig is, daarom ga je het actualiseren. Dan wil ik afsluiten met op te merken dat de goedkeurende verklaring van de jaarrekening naar u toe komt, die is inmiddels ontvangen.

De **voorzitter**: Ik kijk heel even de kring rond of er ten aanzien van de vragen die aan de wethouder van Financiën of andere portefeuilles zijn gesteld... Ik geloof dat u volledig bent geweest, dank u wel. Nee, de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Ik heb ook nog gevraagd of er bij financiële stukken voortaan een duidelijk overzicht van de reserves kan komen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja dank u wel voorzitter. Er werd ook nog naar de toegankelijkheid gevraagd. Ja, de financiële reserves. Bij de begroting zit natuurlijk een overzicht van de reserves en de voorzieningen omdat we eenmaal per jaar zo'n overzicht maken en ik zou dat eigenlijk wel zoveel mogelijk willen handhaven, maar u vindt het prettig om dat ook bij de kadernota te hebben. We kunnen bij de volgende kadernota natuurlijk ook op hoofdlijnen de reserves en voorzieningen laten zien. Qua verwachtingen dan want het is natuurlijk een ander moment dan de begroting en we moeten geen extra begroting gaan creëren. Het wordt opgenomen in de Jaarrekening 2019 en ik kan me wel voorstellen dat u de behoefte hebt aan een projectie voor de komende jaren, hoe dat zich ontwikkelt. Ik zal kijken of we die projectie voor de komende jaren in de kadernota kunnen meenemen.

De **voorzitter**: Toch even voor mijn beeld naar de besluitvorming hier. U gaat ernaar kijken, doet u een toezegging?

Wethouder **Schokker**: Ik doe de toezegging dat we bij de volgende kadernota een projectie van de reserves en voorzieningen op hoofdlijnen geven, dus dat kan een ander overzicht zijn dan bij de jaarrekening.

De **voorzitter**: Dan noteren we die, dank.

Wethouder **Schokker**: Het tweede punt ging over de toegankelijkheid van het vastgoed. Daar zijn we mee bezig, bijvoorbeeld het zwembad en het Van Heeckerenhuis zijn al toegankelijk gemaakt, maar dit is wel iets wat blijvend aandacht verdient. Dat heeft gewoon onze aandacht.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan de wethouder Participatie en jeugd.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, dank u wel. Allereerst vreemde tijden, meerderen van u hebben dat ook aangegeven. We hebben natuurlijk bizarre maanden achter de rug en we nemen dan ook zeker de complimenten mee want er is natuurlijk superhard gewerkt achter de schermen, ook in de crisisteams, om alle inwoners de juiste zorg en de juiste steun te kunnen geven, de steun aan de ondernemers en ook in Leidschendam-Voorburg is natuurlijk heel veel gedaan. De Tozo, alles is afgehandeld, het is echt ongelooflijk wat er de afgelopen maanden is gebeurd hier in Wassenaar en dat we hier gewoon fysiek met elkaar een kadernota zitten te bespreken, petje af, maar ook aan u dat u hier zit en dat we met zijn allen gezond zijn gebleven. Daar wil ik eigenlijk echt mee beginnen en dan ga ik direct door naar de werkorganisatie. U krijgt in de eerste commissie Bestuur & Middelen na de zomer van 2020 het tijdspad voor de reorganisatie die we aangekondigd hebben en we willen in ieder geval iedere commissie Bestuur & Middelen gebruiken om u volledig bij te praten en mochten er andere momenten nodig zijn, dan zullen we zeker niet schromen om u bij te praten dan wel mee te nemen, de raad wordt natuurlijk volledig in dat tijdspad meegenomen. We zullen dat ook zeer zorgvuldig doen, we hebben maar een halfjaar, maar we gaan dat zo zorgvuldig mogelijk doen. Er zitten ook heel veel waarborgen in de wet natuurlijk voor onze ambtenaren om vast te stellen dat het ook op die manier gebeurt. Het is dan ook lastig, op dit moment hebben we natuurlijk capaciteit in de begroting opgenomen en we hebben bij de begroting nog niet alle nieuwe cijfers voor het komende jaar voor de werkorganisatie en wat we nu denken nodig te hebben, hebben we op de oude manier opgenomen, maar u begrijpt natuurlijk dat de cijfers er niet meer zo

uitzien als ze er nu uitzien als we een op een hele andere manier gaan werken, maar we geven u zo goed mogelijk inzicht in die capaciteit.

De **voorzitter**: Ja, de heer Bloemendaal heeft een interruptie. De heer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Dank u voor het woord. Ik heb een vraag aan de wethouder inderdaad. Is in reorganisatieland niet een van de basisideeën dat, als je in een was-wordt verzeild raakt, je enig idee hebt van waar je uitkomt? Ik hoor u zeggen dat u dat niet heeft, dus dan wordt de vraag anders, zou u dat niet moeten willen weten om de reorganisatie van meet af aan een goede kans te geven?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, mee eens en we zijn ook hard bezig om dat inzichtelijk te maken. Ik kom even terug op die vreemde tijden, we waren de afgelopen maanden heel druk bezig om de armoede in Wassenaar minder te laten zijn. Ik heb inmiddels een evaluatie van de Armoedenota waarin echt duidelijk is dat we aan de goede knoppen hebben gedraaid ten aanzien van het armoedebelief, maar het is niet zo dat er nu minder armoede zal zijn door corona. We zien natuurlijk al veel schrijnende gevallen en ik laat het dan ook graag aan oordeel raad over op de motie om meer geld te besteden aan armoedebestrijding. Ik hoop dat we daarmee ook veel meer mensen in acute nood kunnen helpen.

De **voorzitter**: Even een punt van orde. We hebben een technisch ingewikkeldheidje omdat deze motie nog niet formeel is ingediend. Ik kijk even naar de indiener van de motie, dat heb ik toch nog steeds correct? U hebt immers al een getekend exemplaar gegeven, maar u hebt formeel nog niet in de vergadering aangekondigd dat het zo is.

De heer **Everard**: Dat was puur een administratieve reden. Mijn tijd was voorbij en ik kreeg van de toeschouwers thuis terug dat ik al heel snel sprak. We gaan hem in de tweede termijn zeker indienen.

De **voorzitter**: Dat is het heel veilig indienen van een motie.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Mocht u de motie willen indienen, dan zou het oordeel raad zijn.

De **voorzitter**: Er is een interruptie van de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Ik heb grote bewondering voor deze wethouder inzake het armoedebelief, maar er is één puntje dat mij heel erg stoort. We hebben een armoederegisseur in dienst, zou er een andere naam voor zoiets zijn te vinden? Ik vind het zo armoedig klinken.

De **voorzitter**: We zijn op zoek naar de perspectieffunctionaris. De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ik zal het daar even met hem over hebben. Ik ben het altijd wel met u eens. Ik vind schuldhelpverlening ook een negatieve insteek. Een 'gaybrapad', ja die willen wij best omarmen als dat mag, dan ga ik dat samen met mijn collega-wethouder van Verkeer oppakken en wellicht komt hij dan bij het strand, maar dat laat ik ook even aan haar over. Als de overige raadsleden daar geen bezwaar tegen hebben, zouden we hem graag willen omarmen. Dan de Jeugdzorg. Ik ga eerst even de technische vragen beantwoorden en dan het algemene financiële. Lokaal Wassenaar! had een vraag over de inkoopdocumenten. Ja, per 1 januari 2021 is er geen resultaatgerichte inkoop omdat dit door de rechtszaak nog niet mogelijk was, maar we hebben wel voor elkaar dat er bestedingsruimte per aanbieder per gemeente is. Als je als aanbieder over die ruimte heen gaat, stopt in principe de behandeling en dan wordt er gekeken of die verder moet gaan omdat dit in het belang van het kind is of dat dit ergens anders moet, maar in ieder geval stopt op dat moment de behandeling. Dan is er echt een punt: moet hier wel mee verdergegaan worden. Er wordt heel strak op die bestedingsruimte gelet, zodat we niet een oneindige openeinderegeling hebben. We zijn blij dat de aanbieders dit ook hebben geaccepteerd.

De **voorzitter**: Wethouder, er is een interruptie van de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja. Ik vind het altijd heel riskant om op basis van financiën de behandeling te stoppen. Wie neemt de beslissing of de behandeling wordt voortgezet, is dat een ambtenaar hier of is dat de behandelaar zelf?

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dan wordt er eigenlijk alleen even een moment ingelast. Het is niet zo dat er een moment stilte is totdat een behandelaar zegt 'ik ben nu klaar', op dat moment is er eigenlijk een technische stop. Ik heb specifiek nagevraagd wat er dan gebeurt, dan is de vraag of een kind echt nog doorbehandeld moet worden en zo ja, dan wordt er gewoon doorbehandeld. Als er zorg nodig is, dan is er zorg nodig, dat is zonder enige discussie, maar er is even een stop: u gaat over uw ruimte heen, wat is er aan de hand? Zeker als die ene aanbieder in elke gemeente over de ruimte heen gaat, is er natuurlijk iets anders aan de hand dan als het één kind in één gemeente is. Vandaar dat er even een technische stop is, maar een kind wordt altijd behandeld zoals het moet. De POH'er jeugd wordt deze week aanbesteed, dat heb ik ook al in de commissie verteld, en we hopen dat hij of zij na de zomer van 2020 aan de slag gaat. De huidige ondersteuning van de huisartsen stopt per 1 augustus a.s. en het zou fijn zijn als onze POH'er dan kan invliegen, maar de huisartsen houden hun gewone GGZ-ondersteuning, ze gaan wel een nieuwe werven. Het is extra naast de huidige ondersteuning en we hopen dat onze ondersteuning ook kan gaan beginnen. Er is gevraagd naar de stand van de reserve Sociaal Domein, die is eind 2022 conform de huidige maatregelen € 99.000,00, dus nagenoeg leeg. De jeugdgelden zoals nu opgezet in de begroting. De huidige prognose is gemaakt op grond van de huidige prijsstelling, zoals die nu in de inkoopdocumenten is ingezet, en de huidige aantallen die we nu in de zorg hebben. Dat betekent dat we een overschrijding van € 700.000,00 op onze begroting van 2019 hebben en omdat we nog steeds die stijging zagen, hebben we een nog stringenter plan van aanpak gemaakt, ook omdat het oude plan van aanpak nog gericht was op de oude manier van aanbesteden, namelijk de resultaatgerichte inkoop en de oude prijsstelling. Inmiddels zijn we in een nieuwe realiteit waarin een rechter ons teruggefloten heeft en heeft gezegd dat we een reële prijs moeten maken wat dat ook mag zijn. We konden ook nog niet resultaatgericht inkopen en daarom moesten we het plan van aanpak wel aanpassen aan de huidige realiteit. Zoals ik ook al in de commissie zei, is het natuurlijk erg lastig om invloed op de prijsstelling te hebben en daarom gaan we veel meer op de aantallen zitten. We gaan met het ongeveer geheel nieuwe team heel strak op de instroom van de jeugdigen zitten, waar zorg verleend moet worden, wordt gewoon zorg verleend, daar geen twijfel over, maar waar het niet direct nodig is, gaan we kijken of we veel meer van de tweedelijnsverwijzingen naar de nuldelijnsverwijzingen kunnen gaan. Een huisarts kan ook anders nadenken over een verwijzing en ik ben daarover met hen in gesprek, om die mindset om te zetten. Ik maak bij die mindset en dat meer inzetten op preventief zeker zeer graag gebruik van meer innovatieve middelen en ik ben daar ook wel mee bezig, maar dat heeft nog niet geresulteerd in een voorstel naar u toe. Dus heel graag. Zoals beloofd zal ik in iedere commissie een update geven van de stand van zaken van het plan van aanpak. We hebben niet helemaal stilgezeten de afgelopen tijd, we hebben aanpassingen gedaan in het voorliggend veld, zoals telefonisch loket, we hebben eigenlijk zorggelden in het budget omgezet naar preventieve gelden en een beter telefonisch loket met meerdere partijen. Het Sportakkoord is natuurlijk opgezet, waarin ook aandacht wordt gevraagd voor het preventieve veld, maar u hebt ook het lokaal gezondheidsbeleid vastgesteld, waarin natuurlijk ook heel zwaar op het preventieve veld wordt ingezet. Door al deze beleidsdingen en acties zijn de mensen in het veld, het maatschappelijke veld, ook beter gaan samenwerken, waardoor we een strakker preventief veld hebben, waar ook de eerstelijnszorg beter naar kan verwijzen. Het laatste punt zal mijn collega doen, dat is natuurlijk de Sociale Kaart. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Er is een interruptie, de heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Ja, want dit laatste blokje is toch wel een heel belangrijk blokje. Ik dacht dat dit het blokje zou zijn waarmee we gaan beginnen, daar ligt de grootste uitdaging wat betreft de kadernota, de kwetsbaarheid voor de begroting als geheel en natuurlijk ook de mensen die het betreft. We hadden een actieplan en we hebben nu een tweede actieplan, we hopen natuurlijk dat dit het effect gaat sorteren waar de wethouder nu mee bezig is. Ik heb ook begrip voor autonome ontwikkelingen, maar we zien het nog niet terug in de resultaten. De wethouder zegt dat er al zoveel is gedaan, denkt de wethouder dat we met het nieuwe plan van aanpak wel tot die resultaten komen? De criteria in het actieplan zelf zijn namelijk vrij zacht, er staat niets hards in en ik vraag het ook een beetje omdat de wethouder in de kadernota zelf pas na deze raadsperiode het effect van haar plan van aanpak ziet, namelijk in 2022. Graag toch een eerlijk assessment van of we dat nu echt gaan bereiken met het actieplan en, als we dat vertrouwen hebben, zien we die resultaten dan nog in deze periode of stellen we in deze periode alleen twee actieplannen vast en constateren we vervolgens dat de volgende wethouder hier in 2022 naar gaat kijken?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ik moet eerlijk zeggen dat ik enorm trots ben als ik de bedragen haal zoals nu geprognosticeerd al die jaren. Waarom zeg ik dat? Ten eerste omdat ik hoop dat jon-

geren daarmee minder gemedicaliseerde zorg hebben, dus dat we jongeren meer in het voorliggend veld hebben. Ik wil hen naar de sportverenigingen, Ars et Studium en het toneel hebben, ga lekker toneelspelen spelen en ga andere leuke dingen doen. Ik wens niet dat een kind de hele dag bij een psycholoog zit, daar word je natuurlijk niet beter van. In voorkomende gevallen wel, maar ik wens kinderen een ontwikkeling van talent en geluk. Dat kan niet altijd, daar hebben we het in de commissie over gehad, er is gewoon zware zorg nodig en aan die knop kan ik heel moeilijk draaien, maar bij die lagere zorg kunnen we dat wel doen en ik ga echt mijn stinkende best doen met alles wat er de afgelopen maanden is gebeurd om dat voor te bereiden, zodat dit gemakkelijker kan worden ingezet. We zien de effecten pas heel laat, we hebben het er in de commissie eerder over gehad dat wij in 2015 met niets zijn begonnen, nul data, geen enkel inzicht, we hadden geen idee wie ons gingen bellen en nu hebben we echt per product, per aantal, inzicht in wat er allemaal aan de hand is en aan welke knoppen we kunnen draaien. Die effecten duren lang, maar ik hoop echt niet dat ik mijn opvolger ga opzadelen met een strop om de nek en ik wil eigenlijk in 2022, als er verkiezingen zijn, kunnen aangeven 'we have flattened the curve', we hebben die stijging ongedaan gemaakt en we zitten op een stabiel front. We hopen op een extra bijdrage, ook van het rijk, zodat wij een stabiele zorg voor de jeugd hebben.

De **voorzitter**: Dan geef ik het woord aan de heer Van Doeveren, daarna aan de heer Everard en daarna aan de heer Bloemendaal. Voor de tweede interruptie de heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Ja ik stel een interruptievraag omdat ik iets anders vroeg dan waarop antwoord werd gegeven. Natuurlijk delen we de ambitie wat betreft kinderen en hopen we dat het beter gaat, maar de vraag was: is dit actieplan echt realistisch, gegeven hoe het is opgeschreven, en komen we ook echt tot resultaten die we ook gaan terugzien? Dat is geen vraag naar wensdenken, maar of het volgens de wethouder realistisch is. De tweede vraag is: waarom niet vanaf 2021, nog in deze raadsperiode, maar pas voor de volgende periode?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: We hebben dit plan natuurlijk gemaakt naar de huidige kennis en naar ons beste weten. Ik moet al blij zijn als ik dit bedrag in oktober a.s. in de begroting kan laten zien, we zien die stijging natuurlijk al vanaf 2020. Als ik in oktober a.s. in de begroting nog steeds € 698.000.00 kan laten zien, heeft het plan al effect gehad en dat is in 2021 ook zo. Dus als ik de stijging ongedaan kan maken, is dat al een enorme taakstelling die we hebben gehad. Gezien ook al wat ik achter mij zie, de enorme extra crisisuitgaven in de coronatijd, ga er maar aanstaan, dat is echt niet misselijk en ik hoop echt dat dit stopt, zodat we niet de rest van 2020 een overschrijding hebben die ik niet eens meer ongedaan kan maken, zo ernstig is het. We hebben gewoon te maken met enorme uitgaven die al gedaan zijn.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Everard.

De heer **Everard**: Ja voorzitter dank u wel, toch even aanvullend. Ik ben ook blij als die stijging eruit is, maar als het in het tempo gaat dat wethouder nu zegt, betekent dit dat de bestemmingsreserve voor het Sociaal Domein na onze periode nul is. Ik ken gemeenten die deze problematiek al bij aanvang hadden en ik wil niet in hun schoenen staan, nu niet en straks niet. Daarom ben ik op een gegeven moment heel erg ongerust, maar ook ongeduldig en daarom was ik blij dat u zei dat de praktijkondersteuner veel eerder komt, dan gaan we dat eerder inrekenen. Ik ben blij dat u zei dat we eerder gaan innoveren en ik blij dat we dat ook eerder kunnen inrekenen. We moeten gewoon sneller gaan en als u meer capaciteit nodig hebt, moeten we kijken hoe we dat regelen, maar het moet eerder, anders hebben we echt een heel groot probleem. De vraag is wel hoe we kunnen versnellen, zodat in 2020 en 2021 al een deel wordt opgelost, we moeten niet wachten tot we klaar zijn met deze periode.

Wethouder **Zweerts de Jong**: U hebt in de Begroting 2020 natuurlijk al extra capaciteit vrijgemaakt, die gebruiken we nu ook en daarmee zijn we al aan het versnellen. Ik ben ook blij dat we alles, het Sportakkoord, het Preventieakkoord, de gezondheidsdingen, het maatschappelijke veld, opgelijnd hebben om ook te kunnen faciliteren dat het mogelijk is dat de kinderen ergens terecht kunnen. Ik begrijp uw ongeduld, dat heb ik ook, maar ik zie ook wat er gebeurt in de markt en wat er met mijn collega's gebeurt. Er zijn gemeenten die maar driemaal zo groot zijn als wij, maar die

vijfmaal zoveel uitgeven. Het is onvoorstelbaar wat er gebeurt, veel collega's zijn jaloers op mij, we hebben echt het laagste aantal kinderen in de Jeugdzorg, we geven relatief gezien het minst uit, de kosten per kind zijn het laagste van de hele regio en ik wil ook dat het minder is, dan nog is het te veel en dan nog hebben we een stijging, maar ik zou ontzettend blij zijn als we die € 698.000.00 in oktober a.s. hier nog hebben staan. Met wat ik zie in de coronatijd en wat we achter de rug hebben, is dat al een effect van het plan van aanpak.

De **voorzitter**: Oké, ik kijk nog even naar de heer Everard, hebt u behoefte aan een vervolgvraag?

De heer **Everard**: Voorzitter, dank u wel. Ik zal straks mijn motie indienen en mijn ongeduld komt ook in die motie terecht omdat het gewoon echt eerder moet anders hebben we gewoon geen kans. U kunt echt mooie geruststellende woorden spreken waardoor je bijna denkt dat het meevalt, maar het valt echt niet mee. Het grote voordeel is dat wij een enorm krachtige gemeente hebben waar we veel meer mee kunnen dan we tot nu toe doen en ik denk dat u het daar ook mee eens bent.

De **voorzitter**: Het balboekje stroomt vol. Ik heb eerst een interruptie toegezegd aan de heer Bloemendaal, dan zie ik de hand van de heer Van Sloten en dan zie ik nog de hand van de heer Weyn. De heer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Voorzitter, dank u voor het woord. Ja, geruststellende woorden, fijn maar daar doen we het niet mee. We zijn natuurlijk een bijzondere gemeente, daar hebben we allemaal sollicitaties op losgelaten, we hebben hier allemaal bijzondere mensen in huis, maar het kan niet zo bijzonder zijn dat we de afgelopen twee jaar het Schommelfonds leeggehaald hebben, dat is niet bijzonder. Als wij zo bijzonder zijn als we zijn, was dat ons niet overkomen en ik zou de wethouder de volgende vraag willen stellen. Ik waardeer uw inzet en uw poging om het schip nu van koers te laten veranderen, maar ik zou op de een of andere manier de toezegging bij u willen losmaken dat we nu kijken of die koersverandering ook effect heeft want het ongeduld van de heer Everard is helder. Het heeft geen zin om u iedere dag te vragen of het goed gaat, maar als we een jaar wachten, is het weer een jaar verder. Dus de vraag aan de wethouder is eigenlijk: bent u het met mij eens zijn dat we een vinger aan de pols bouwen, waarbij u ons vertelt dat het goed gaat, 'flatten the curve', en als het niet goed gaat waarom het niet goed gaat, dan kunnen wij op de achterbank springen. Er is ons lang verteld dat die POH GGZ eraan komt, die hebben we eerst bedacht, toen hebben we hem gemaakt, toen hebben we hem verzonnen, toen hebben we hem ingeboekt, toen hebben we hem bedacht en nu gaat hij nog net niet beginnen of hij begint eerdaags. Ik wil echt dat u meedenkt in termen van hoe we elkaar de vinger aan de pols gaan bieden en dan mag u zeggen hoe vaak we dat gesprek voeren, maar we moeten nu grip op de setting krijgen en dat kan volgens mij alleen door een soort gedurig rapportagesysteem, niet te ingewikkeld en nu eens geen spoorboekje, maar wel een terugkoppeling: ik heb alles geprobeerd, maar het lukt niet.

De **voorzitter**: De concrete vraag is of u van plan bent een vinger-aan-de-polsmechanisme te introduceren en daarover de discussie met de raad aan te gaan.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, dat heb ik ook al beloofd in de commissie Sociaal Domein. We hebben het plan van aanpak niet alleen hernieuwd, maar ook SMART'er gemaakt en we hebben daar ook concrete doelstellingen en tijden in gezet. We zullen deze punten toevoegen aan het spoorboekje Sociaal Domein dat wij intern nog steeds gebruiken en dat zullen we weer extern maken, ook voor de raad, zodat u met mij mee de vinger aan de pols kunt houden en u mij ook kunt wijzen op het feit dat er weer een termijn is verstreken zonder dat ik u daarover gerapporteerd heb. Ik ga wel alle moeite doen om in elke commissie in elk geval volledig verslag te doen van alle punten die in het Sociaal Domeinspoorboekje openstaan als ik zie dat het uit de pas loopt. Ik hoop echt dat we de coronatijd zonder heel veel crisis doorkomen, maar ik ga u dan ook vertellen wat er aan de hand is en waarom.

De **voorzitter**: U hebt het over elke commissie en over een rapportage. Ik ga er niet van uit dat u in iedere commissie met een rapportage komt.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Nee, nee, ik heb die toezegging al in de commissie Sociaal Domein gedaan en die toezegging heb ik hier herhaald.

De **voorzitter**: En die toezegging was?

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dat wij de punten die in het plan van aanpak Jeugd staan, daarin staan exact de momenten, toevoegen aan het spoorboekje Sociaal Domein zoals mijn collega De Ridder en ik die gebruiken voor de commissie Sociaal Domein.

De **voorzitter**: Wacht even, ik heb inmiddels zoveel bijzinnen gehoord dat ik het niet meer snap. Welke toezegging doet u over de rapportage? Even in alle ernst, de raad wil graag weten wat die krijgt, wat wordt er gerapporteerd en op welke wijze?

Wethouder **Zweerts de Jong**: Elk punt in het plan van aanpak Jeugd, dus Q1 dat, Q2 dat, Q3 dat. De tijdlijn die gesteld is in het plan van aanpak Jeugd wordt in elke commissie Sociaal Domein gerapporteerd door middel van het spoorboekje Sociaal Domein.

De **voorzitter**: Een vervolgvraag van de heer Bloemendaal. Mijnheer Van Doeveren, u sluit dan weer aan. Eerst de heer Van Sloten, dan de heer Weyn en dan bent u weer aan de beurt. De heer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Dank u wethouder voor de herhaling van de gemaakte afspraak. Die staat nu dubbel gestikt, in de commissie en hier, dus die staat als een huis. Mijn echte vraag is de volgende. Als we samen op weg gaan met dat spoorboekje in de hand en wij zien niet dat het misgaat omdat we niet alles weten, maar u wel, wilt u ons dan alstublieft met de vinger aan de pols vertellen: de planning loopt als een gek, maar we komen er niet. Dat is mijn vinger aan de pols die ik vraag.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja. Als het goed gaat, vertel ik u natuurlijk graag dat we op schema zitten en als het niet goed gaat, zal ik ook vertellen waarom het niet goed gaat en wat er gebeurd is.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank u wel. Ik hoorde de wethouder zeggen dat ze jongeren niet verder wil medicaliseren, dat ze hen eerder in beeld wil hebben en dat ze hen wil laten toneelspelen en hun talenten gebruiken. Dan hoor ik een pleidooi voor Talentum, maar dat heeft de coalitie in de onderhandelingen in alle wijsheid de nek omgedraaid en vervangen door een paar duizend euro voor kunstonderwijs. Ik wil voorstellen dat we het nog heel vaak gaan hebben over de Jeugdzorg, maar dan niet meer zo vaak in vergaderingen waar het gaat over geld. Dat irriteert mij gewoon omdat we dat hier financieel niet gaan oplossen. Ik hoorde de wethouder zeggen 'we doen het veel beter dan andere gemeenten', maar we gaan we het hier niet oplossen. Dat is echt een nationaal probleem, dus we moeten het nog heel vaak over Jeugdzorg hebben, maar laten we dat dan doen in de commissies en laten we het dan over de inhoud hebben. Als er plannen zijn, moeten die worden nageleefd. Het ging al niet goed in de Jeugdzorg en het effect van de coronacrisis gaat echt nog jaren nadreunen, ik denk dat we nog lang niet in beeld hebben wat er allemaal gebeurd is en wat er nog steeds gebeurt onder jongeren. Dus laten we ons niet helemaal blindstaren op de kosten, de cijfers in de begroting en in de meerjarenreeks en wanneer we dat effect gaan zien omdat dit nog wel in deze periode moet. Ik denk dat dit alleen maar frustraties oplevert en ik wil dit onderwerp eigenlijk afsluiten, maar daar ga ik niet helemaal over, dit gesprek inhoudelijk in de commissie voeren en niet meer op basis van lijntjes. We moeten dit eigenlijk buiten de begroting plaatsen, ik hoop dat wethouder dat met me eens is.

De **voorzitter**: Als u wilt dat we snel naar een ander onderwerp gaan, moet u geen vraag aan de wethouder stellen. Het was meer een oproep en een uitspraak die u doet. Kan de wethouder daar nog kort op reflecteren?

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, ik zou natuurlijk veel liever aan u rapporteren dat we weer 10% meer jeugdleden op de sport hebben, dat zou natuurlijk een veel leuker bericht zijn. Onze jeugd

sport natuurlijk al fantastisch, dat hebben we ook al gemeten, maar ik zou ook wel deelname aan cultuur en dat soort dingen willen enthousiasmeren en de cijfers daarvan aan u rapporteren in plaats van het geld dat we besteden aan de Jeugdzorg.

De **voorzitter**: Verder was het een oproep om dit vooral, maar dat is inmiddels toegezegd, aan de hand van de rapportages, veel in de commissie Maatschappelijke Ontwikkelingen aan de orde te hebben. Dat staat ook genoteerd. De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Ja dank u. Ik wil eigenlijk alleen voor de duidelijkheid nog even een bevestiging van de wethouder en het liefst met een 'ja' of een 'nee', dat is ook de vraag van de heer Van Doeverten die eerder gesteld is. We hebben vastgesteld dat het complexe materie is en er is veel onzekerheid, maar als ik nu op die vraag terugkom met de kennis van nu, hebt u dan het vertrouwen dat dit een reëel plan is en dat we ervan op aan kunnen dat dit zal worden gerealiseerd? Geen enkele twijfel, is het antwoord daarop 'ja'.

De **voorzitter**: Het is nu aan de wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, bijna heel flauw, maar ik ga natuurlijk geen plan aan u presenteren dat niet reëel is. Wij proberen echt, met het hele team natuurlijk, per punt na te gaan wat we zouden kunnen bereiken en wanneer. Daar is echt ook heel goed naar gekeken.

De **voorzitter**: De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Ja, dat begrijp ik, maar u gaf een antwoord op de vraag van de heer Van Doeverten over de complexiteit en de onzekerheid en het was inderdaad vragen om een bevestiging dat inderdaad in uw visie een reëel plan is.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, het blijft een openeinderegeling en ik hoop niet dat we een terugval krijgen met corona of andere dingen. Weet je, dat houden we allemaal en dat is op elk gebied, dat zal mijn collega van Financiën ook kunnen bevestigen, maar we hebben dit plan naar eer en geweten opgesteld. Naar eer omdat we kijken naar wat het beste zou zijn voor de jeugd in Wassenaar. De huidige stand van zaken.

De **voorzitter**: Ten slotte voor de afronding van de termijn van de wethouder over het blok Jeugdzorg, de heer Van Doeverten.

De heer **Van Doeverten**: Ja, mag ik reageren op de woorden van de heer Van Sloten?

De **voorzitter**: Ja, dat mag.

De heer **Van Doeverten**: U wilt toch een klein beetje debat zien vanavond. Ik ben het niet met de heer Van Sloten eens. Ik vind het altijd mooi dat hij zich wel druk kan maken over de € 35.000,00 die we nog niet hebben gerealiseerd op het schrappen van de Kapvergunning, dat ben ik met hem eens, daar baal ik ook van en dat heb ik ook aangegeven, maar als we een tekort van bijna € 1 miljoen op de Jeugdzorg hebben, zegt hij 'dat is geen financiële kwestie, daar hoeft je helemaal niet naar te kijken, dat is landelijk, daar kunnen we niets aan doen'. Dat vind ik wel iets te kort door de bocht, als hij zich zo druk maakt over € 35.000,00 voor de kapvergunning, moet hij zich ook druk maken over de tonnen die er elke keer op de Jeugdzorg bijkomen en als een paar raadsleden daar vragen over stellen niet zeggen 'je stelt er een financiële vraag over' omdat ik denk dat dit broodnodig is, maar dat laat onverlet dat het natuurlijk ook een beleidsmatige opgave is. Dan wat betreft mijn vraag aan...

De **voorzitter**: Volgens mij is dit een vraag aan de heer Van Sloten, dan kijk ik hem nog wel even aan. Het is een open uitnodiging en volgens mij was de vraag: vindt u dit ook wat ik stel? Mijnheer Van Sloten, hebt u behoefte om daarop te reageren?

De heer **Van Sloten**: Ja. Ik vind het altijd opmerkelijk wat de heer Van Doeverten hoort in wat ik zeg. Volgens mij zei ik dat niet. Volgens mij moeten we ons er zeker wel druk om maken, maar moeten we dit niet tot een puur financiële kwestie maken en dat doen we hier wel een beetje, we

staren ons blind op wat cijfers. Hetzelfde bij de Kapvergunning, ik staar me niet blind op die € 35.000,00, ik zeg alleen dat je het ook moet doen als je iets toezegt. Dat is hetzelfde als wat ik tegen de wethouder zei, als er een actieplan is, moet je het actieplan uitvoeren. We moeten ons niet blindstaren op die gigantische financiële tekorten, terwijl de wethouder zelf zegt dat we het hier nog helemaal niet zo slecht doen. Als u zich echt druk wilt maken, moet u in Den Haag zijn, dat is echt het belangrijkste probleem. Natuurlijk moeten we het hierover hebben, maar niet alleen maar als het gaat over financiën want dit gaat gewoon om een hele serieuze zaak, het gaat om mensen en niet alleen om cijfers.

De **voorzitter**: De heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Over het laatste zijn we het eens, het gaat altijd om mensen en niet om cijfers, maar tegelijkertijd moeten we de cijfers wel serieus nemen omdat er achter die cijfers ook weer een heleboel mensen zitten, ook voor de toekomst als we de reserve Sociaal Domein leeg is. Dat is een tegenstelling die ik niet zie, maar dan zijn we het meer eens dan ik dacht. Ik denk dat ik hiermee die vraag van de heer Van Sloten heb beantwoord en dan naar de wethouder toe. Het lijkt me in ieder geval goed om nog voor de begroting op schrift te krijgen aan welke knoppen je bij de Jeugdzorg wel en niet kunt draaien, zodat we ook helder weten wat wel en niet autonoom is want we hebben met het actieplan zelf wel de ambitie om de kosten te drukken en het is het klaarblijkelijk niet helemaal autonoom, de wethouder zegt ook: ik heb er vertrouwen in om met al die clubs aan de slag te gaan. Dus kan voor de begroting in ieder geval op twee A4 de stand van zaken worden toegelicht, met alle knoppen waaraan we draaien? Als wethouder zegt dat we het echt beter doen dan in de regio, maak dat dan ook inzichtelijk. Dan zou ik het ook wel aardig vinden, zeker met H10, om ook te zien wat de andere gemeenten per kind uitgeven en hoe het daar loopt. Als wij het zoveel beter doen, denk ik dat het wel goed is om dat eerlijk mee te wegen in de discussie.

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, een korte reactie. Dat wij het misschien beter doen dan de regio wil niet zeggen dat wij het hier niet nog beter kunnen doen want we moeten ook kijken naar hoe wij als Wassenaar dat kunnen doen. Natuurlijk kijk ik daarnaar, maar ik kijk ook hoe wij het in Wassenaar beter zouden kunnen doen. Ik heb net toegezegd dat ik u in de commissies elke keer bijpraat over het plan van aanpak. Dus u krijgt sowieso, ik denk twee of drie keer, voor de begroting een nieuwe A4 met de stand van zaken. Snapt u? Ik had al toegezegd dat ik dat zou doen, dat ik u al zou bijpraten over aan welke knoppen wij draaien en welke stand van zaken dat is. Ik wil u dat nog wel een keer toezeggen, maar dat heb ik al gedaan.

De **voorzitter**: Oké, dan even voor de helderheid. De toezegging over die rapportage is gedaan. In de rapportage wordt ook aangegeven welke knoppen wel en welke knoppen niet beïnvloedbaar zijn, dan is dat helder. In de rapportage staat ook een vergelijking van Wassenaar ten opzichte van de andere gemeenten binnen de H10 en hoe dat ervoor staat, zodat die uitgangspositie in ieder geval ook helder is. Dan is die toezegging nog verfijnd en concludeer ik dat wij hiermee het blok over de Jeugdzorg afsluiten en ik het woord geef aan de wethouder Verkeer en Economie.

Wethouder **Klaver**: Dank u wel voorzitter. Ja, naast de opgave in het Sociaal Domein en voor de Jeugdzorg hebben we ook een opgave voor het dorp, om het dorp, de duinen en het strand tot een prachtige plek voor onze bewoners en de bezoekers te maken. Een aantal elementen in de kadernota is daar heel specifiek op gericht. De belangrijkste, die u ook heeft aangehaald, is de investering in het centrum. Het Centrumplan is integraal en breed gedragen. We hebben daar een aantal jaren aan gewerkt en het definitieve plan komt in het najaar van 2020 bij u ter besluitvorming. Ik wijs u er graag op dat het plan bestaat uit verschillende elementen en dat het totaal meer dan de som der delen is. Elk element draagt bij aan een aantal belangrijke thema's voor het dorp, zoals duurzaamheid, economisch vestigingsklimaat, het biedt een ontmoetingsplek voor mensen, de biodiversiteit en ik hoop dat u bij de besluitvorming in het najaar van 2020 uit de voeten kunt met de verschillende presentaties die we over het plan hebben gehad. Mijnheer Van Noort vroeg heel specifiek naar het parkeren en het aanscherpen van het parkeren. Wat we daar heel specifiek mee bedoelen, is dat in het plan een aantal parkeerplaatsen wordt weggehaald omdat die ruimte beter kan worden gebruikt als verblijfsruimte, maar dat we bijvoorbeeld de invalidenparkeerplekken op een betere locatie plaatsen en dat we ook nog parkeren in de parkeergarage kunnen verbeteren

door de tijden te verruimen. We investeren ook in het strand. Wij begrijpen de motie van de VVD, D66 en het CDA om extra te investeren in het strand, maar we kunnen maar beperkte resultaten behalen met het beperkte budget waarmee we nu werken. U geeft het college een interessante opgave mee om ook de financiering daarvoor rond te breien, wij begrijpen de opgave en de doelstelling die u daarmee wilt bereiken en wij laten daarom de motie oordeel raad.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, ik ben altijd erg benieuwd. Ik snap de motie namelijk niet en ik hoor graag wat de wethouder dan begrijpt wat de bedoeling is en over hoeveel we het hebben, over € 20.000,00? Er is in de voorjaarsnota weer geld bijgekomen, maar aan welk bedrag denkt de wethouder?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Klaver**: Ja we hebben voor 2020 een budget van € 50.000,00 gekregen. Daarvoor hebben we samen met de strandexploitanten een plan ontwikkeld om de rotonde, waar de vuurtoren op staat, aan te pakken en als we ook iets willen doen aan het fietsparkeren en de vuilnisbakken, hebben we daarvoor die € 20.000,00 extra nodig. Dat zijn allemaal kleine maatregelen, maar het strand is groot, elke maatregel kost best veel geld en daarmee hebben we het strand nog niet het aanzien en de allure gegeven die we echt zouden willen. Met € 100.000,00 extra kun je alle vuilnisbakken aanpakken, je kunt de twee opgangen vanuit De Kuil naar het strand en naar de rotonde ook beter inrichten en je kunt voor dat geld ook de hele betegeling van de rotonde aan de buitenrand opwaarderen. Er wordt hier specifiek gevraagd om een plan, maar daar moeten we eerst naar kijken. In eerste instantie denk ik dat we hiermee echt een grotere stap kunnen zetten dan met de maatregelen die we nu voorstellen met het beperkte budget dat toebedeeld was in het coalitieakkoord.

De **voorzitter**: Helder. De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: in de begroting voor 2019 hebben we € 30.000,00 beschikbaar gesteld voor de fietsenstalling plus wat andere dingen en in de Voorjaarsnota 2020 staat dat we doen de rest en er is € 20.000,00 voor de fietsen, maar dat is even een detail dat mij dan irriteert. Als ik het goed begrijp, wilt u € 150.000,00 uitgeven, inclusief de € 50.000,00 die beschikbaar was, aan een plan en dat is de interpretatie van de motie zoals u die ziet. Dus in de begroting krijgen wij een extra dekking van € 100.000,00 voor het strand.

Wethouder **Klaver**: Als dat lukt, als wij de dekking daarvoor kunnen vinden. Als ik de motie nu zo lees, moet er wel ruimte zijn en anders moeten we op zoek gaan naar die ruimte. Dat zal de eerste stap moeten zijn, we moeten kijken naar wat we daarvoor kunnen doen en dat zou dan als voorstel naar de begroting komen.

De **voorzitter**: Helder. Hij heeft oordeel raad gekregen en we weten dat de wethouder het in ieder geval zo interpreteert dat dit een motie ter waarde van € 100.000,00 is. Gaat u door.

Wethouder **Klaver**: Ook de aanpak van het verkeer is ter sprake gekomen, onze opgave om de verkeersmobiliteit in Wassenaar te verbeteren en ook te zorgen voor schone lucht en de kwaliteit van wonen en leven voorop te stellen. Daar zijn we hard mee bezig. Het verkeersonderzoek gaat weer van start in september a.s. We hebben een klankbordgroepsessie gehad, we zijn druk bezig met het opstellen van de nieuwe denkrichting voor de N44 en wij denken echt dat daardoor de kansen voor Wassenaar om de leefbaarheid en de bereikbaarheid te versterken enorm zijn. De VVD haalde een aantal punten aan met betrekking tot de ontsluiting van de Buurtweg en de Katwijkseweg. Ik wil nog niet vooruitlopen op wat er uit het verkeersonderzoek komt, maar die beide elementen moet u ook bezien in het kader van de ontwikkelingen en de onderhandelingen die plaatsvinden met Valkenburg, Museum Voorlinden en de ontwikkeling van Duindigt. De provincie is onze partner daarin en we willen wel op het juiste moment met de juiste propositie naar de provincie gaan om die verkeersknelpunten op te lossen, maar haastige spoed is zelden goed. Wij pleiten er, vooral met betrekking tot de Katwijkseweg, wel voor dat we goed kijken naar wat zich afspeelt in Valkenburg, of daar een afwaardering van de Katwijkseweg aan hun kant is. Het is een belangrijk

element, maar ik kan nu nog niet toezeggen hoe en wanneer wij daar actie op gaan ondernemen. Dan het Beheerplan Wegen, dat is wel degelijk een belangrijke prioriteit. In de voorjaarsnota wordt daar dieper op ingegaan en wij zijn bezig om de beheerplannen om te zetten in een integrale programmering. Dat betekent dat we aan de hand van een nota Kapitaalgoederen en een beheervisie veel duidelijker in beeld krijgen wat we al boven en onder de grond hebben, dan kunnen we integraal programmeren en de raad wordt heel specifiek meegenomen bij de kaders die we daarvoor stellen. We zijn daar hard mee bezig en de eerste stukken komen in het najaar van 2020 naar uw raad. Het is ook afgestemd met de provincie omdat, zoals u aanhaalde, de beheerplannen op een goede manier moeten worden voortgezet en dat doen wij op deze manier. Het betekent ook dat het op orde brengen van die basisinformatie met veel inspecties gepaard gaat en dan weten we wat we hebben. Daarmee kunnen we veel beter de verschillende plannen en werkzaamheden aan elkaar knopen en afstemmen, zodat een weg maar eenmaal open hoeft. We bespreken ook de juiste kaders met de raad, zodat u daarover gaat. Mijnheer Van Noort maakte ook nog een opmerking over de betrokkenheid bij het opstellen van de kadernota en ik wil eigenlijk even met u delen dat in ieder geval de programmaonderdelen zoals het beeldkwaliteitsplan, het verkeersplan en het strand tot stand zijn gekomen met heel veel participatie en dat u gerust kunt zijn dat de inwoners hier nauw bij betrokken zijn en dat het breed gedragen is. Voorzitter, ik denk dat ik alle opmerkingen heb besproken.

De **voorzitter**: De heer Bloemendaal heeft nog een vraag.

De heer **Bloemendaal**: Ja, een korte vraag over de toverformule Integraal beheer. We zijn allemaal gek op dat woord en gelukkig hoor ik het u zeggen. Zegt u nu eigenlijk: dat hebben we nooit gedaan in deze gemeente of zegt u iets anders?

Wethouder **Klaver**: Ik denk dat ik het liefst wilde zeggen dat we het niet optimaal hebben gedaan en dat we het nu echt veel beter gaan doen, maar daar heb je erg veel informatie voor nodig en ook een systeem waarmee je die informatie goed in beeld kunt brengen. Zodra het helemaal in kaart is gebracht, willen wij u graag meenemen en dan kunt u zien dat er op elke straat wel vijf verschillende kleurtjes kunnen zijn voor werkzaamheden die daar zouden kunnen plaatsvinden in de eerste drie jaar of in de komende vijf jaar, dan weet je zeker dat je niet een weg openmaakt die twee jaar later weer met een hele andere bedoeling moet worden opengemaakt.

De **voorzitter**: Voor degenen die langs mijn huis zijn geweest, ik kan erin meevoelen. Wij hebben ook heel veel verschillende stenen in de tuin, maar het wordt een beetje eenduidiger kan ik u vertellen, maar goed dat betaal ik zelf. Het woord is aan de wethouder Duurzaamheid, Onderwijs, Ouderenzorg.

Wethouder **De Ridder**: Ja, en cultuur. Ik wil beginnen bij de Warenar als u dat goed vindt want dat is de eerste vraag die ik gekregen heb. Ja, ik heb in het begin van 2020 een mooie opdracht van uw raad gekregen om uit te werken hoe we kunnen zorgen voor een duurzame toekomst voor de Warenar en de dorpshuisfunctie onder het kostenneutraal afstand doen van ons vastgoed. Na enige vertraging dankzij corona hebben we dat voortvarend opgepakt. We hebben inmiddels meerdere gesprekken gevoerd met gebruikers en bewoners die ook aangaven dat zij actief een bijdrage willen leveren aan de planvorming. Het ligt in mijn bedoeling om u zo snel mogelijk na het zomerreces van 2020 nader te informeren, zodat wij verder ons beeld kunnen vormen over de voortgang daarvan. Dan duurzaamheid. Mijn collega Schokker heeft al iets gezegd over...

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Everard.

De heer **Everard**: Voorzitter, dank u wel. Omdat de Warenar natuurlijk een heel belangrijk dossier is, het is een van de grote dossiers, heb ik gezegd dat het wel heel fijn zou zijn als we bij de voorbereiding van de begroting de helderheid hebben of het spoor dat we nu met elkaar bewandelen ook echt haalbaar is en, als je dat weet, of je daarop kunt doorgaan, dat zou heel mooi zijn, dan gaat de vlag uit, of dat je misschien toch moet terugschakelen naar het andere scenario. Het is natuurlijk wel erg fijn als we dat rond de begrotingstijd weten.

Wethouder **De Ridder**: Dank voor de interruptie voorzitter, want u hebt mij begin 2020 nog een opdracht gegeven, namelijk dat ik bij u terugkom op het moment dat duidelijk wordt dat de gefor-